

-
- Belgijskie klocki, które zawojowały świat
 - Symfonia pogrózek, czyli drill rap w Belgii
 - Namur – city trip
 - Jak zarobić w czasach kryzysu
 - Daskalia – czyli co to takiego?
 - Badania ratujące życie, czyli nie bójmy się profilaktyki

W NUMERZE:

- 3 Belgijskie klocki, które zawojowały świat
- 6 Symfonia pogróżek, czyli drill rap w Belgii
- 10 Kuchnia belgijska dla każdego
- 12 Odkrywamy Belgię
- 16 Namur – city trip
- 18 Klinika Prawa EWSPA radzi
- 20 Przegląd prasy belgijskiej
- 24 Przegląd prasy polskiej
- 26 Z życia polskiej szkoły w Antwerpii
- 31 Jak zarobić w czasach kryzysu
- 34 Śmieci we Flandrii. Jak segregować, gdzie, co i jak wyrzucać?
- 38 Dzień świra
- 40 Spod Husarskiego Skrzydła
- 42 Daskalia – czyli co to takiego?
- 44 Edukacja finansowa dzieci
- 46 10 nowości w Twoim zeznaniu podatkowym 2023 r.
- 48 Badania ratujące życie, czyli nie bójmy się profilaktyki cz.2
- 51 Książka na dziś
- 52 Słowo o byle czym

Redaktor naczelny: Agata Kocińska. **Skład i łamanie:** Redakcja. Okładka: dreamstime.com

Skład redakcji: Agata Kocińska, Magdalena Wawryszuk, Anna Janicka, Agnieszka Buniowska

Kontakt: antwerpiapopolsku@gmail.com

Prenumerata: jest możliwość wykupienia rocznej prenumeraty po wpłaceniu 33 euro na konto: BE24 0018 0253 5438.

W tytule przelewu musi się znaleźć imię i nazwisko oraz dokładny adres (na terenie Belgii) odbiorcy

Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść reklam i ogłoszeń

Flandria po polsku

Belgijskie klocki, które zawojowały świat

Jednym z najbardziej znaczących producentów na globalnym rynku zabawek jest firma Clics. Miliony dzieci na całym świecie bawią się belgijskimi klockami, które charakteryzują się innowacyjnym wzornictwem, co pozwala na łatwe łączenie elementów, a także na tworzenie różnorodnych modeli.

Clics – unikalne i opatentowane klocki o wymiarach 5 x 5 cm, to bardzo prosty system budowania małych, średnich i bardzo dużych konstrukcji, zarówno płaskich, jak i przestrzennych.

Klocki, przeznaczone dla dzieci powyżej 3 roku życia, świetnie wpływają na ich wyobraźnię oraz zdolności manualne, a przy okazji dają im wiele radości. Rozwijają u dzieci szereg umiejętności – m.in. kreatywność, umiejętności motoryczne, logiczne myślenie, rozpoznawanie kolorów i umiejętność sortowania, rozumienie przestrzenne, cierpliwość w tworzeniu modeli, umiejętności organizacyjne, zdolność rozpoznawania problemów.

Klocki opatrzone pieczęcią „Made in Belgium” – produkowane są w Belgii, a dokładniej we Flandrii – z najwyższej jakości plastiku przyjaznego dla dziecka. Spełniają wszystkie wymagania i regulacje prawne dotyczące bezpieczeństwa zabawek w Unii Europejskiej jak i Stanach Zjednoczonych, Japonii i Kanadzie. Nazwa Clics została zainspirowana dźwiękiem, jaki wydają podczas łączenia.

Od właściciela kawiarni do światowej sławy producenta zabawek

Historia klocków Clics rozpoczyna się w Belgii. Przedsiębiorca Frederik De Wachter postanowił stworzyć zabawkę,

która umożliwiałaby dzieciom rozwijanie wyobraźni i zdolności manualnych. Zainspirowany popularnymi klockami LEGO, wymyślił klocki Clics.

W 1995 roku Frederik De Wachter założył firmę i wprowadził na belgijski rynek klocki, które w krótkim czasie stały się bardzo popularne. W 2003 roku firma Clics została przejęta przez kolejnego belgijskiego przedsiębiorcę – Davida De Smedta, który opracował nowe modele i zestawy klocków.

Ale za światowym sukcesem belgijskich klocków stoi Hedwig Van Roy. „Zabawki wyprodukowane we Flandrii, które są eksportowane na

Daleki Wschód – to tak, jakby świat stanął na głowie” – mówi przedsiębiorca. I dodaje „żaden sklep ich nie chciał, dopóki... nie zbudowałem domu z 700 000 klocków”.

Przez osiemnaście lat Van Roy prowadził odnoszący sukcesy biznes gastronomiczny w Brasschaat. W pewnym momencie postawił wszystko na jedną kartę, zrezygno-

wał z dotychczasowego interesu i za ponad 100 tysięcy euro kupił patent na system Clics. „Dużo pieniędzy i duże ryzyko” – wspomina po latach. Dziś, razem z żoną, córką i zięciem podbija świat swoimi klockami. Van Roy posiada 60 procent udziałów. Reszta jest w rękach partnerów biznesowych i pracowników.

Fabryka Clics znajduje się w Wuustwezel, niedaleko Antwerpii i stamtąd klocki są eksportowane do wielu krajów, gdzie

dzieci – małe i duże – mogą się nimi bawić. W 2016 roku Clics zainwestował około 5 milionów euro w automatyzację produkcji, sterowane pojazdy, nowe wtryskarki i nowy budynek biurowy. W kolejnych latach firma inwestuje

kolejne miliony w dalszą rozbudowę i unowocześnianie produkcji.

W 2021 roku firma ClicsToys przeszła na plastik z recyklingu. Rozpoczęła współpracę z firmami warzywno-owo-cowymi w regionie, od których skupuje opakowania, które potem przerabiane są na zabawki.

Same klocki konstrukcyjne zawierają co najmniej 50% plastiku pochodzącego z recyklingu. Opakowania – plastikowe wiaderka, pudełka na kółkach wytwarzane są w 100 procentach z materiałów pochodzących z recyklingu. Są nie tylko wytwarzane w Belgii, ale i bezpieczne, wytrzymałe i zdadne do długotrwałego użycia w każdych warunkach. Spełniają wszystkie wymogi i regulacje prawne dotyczące bezpieczeństwa zabawek.

Do firmy bez przerwy napływają nowe zamówienia. W tym z Australii czy Stanów Zjednoczonych. „W USA nasze klocki zostały zakwalifikowane jako zabawka edukacyjna” – mówi Hedwig Van Roy.

Zainteresowanie Clics rośnie także w Izraelu. „Używają naszych klocków do nauki alfabetu. W Japonii też lubią Clics. Nie ufają chińskim produktom – dodaje szef firmy, który kiedyś wypełniał pudełka z zabawkami w garażu, a teraz produkuje miliony klocków

rocznie dzięki lukratywnemu kontraktowi z Koreańczykami. Chodzi o Clicformers.

Jest to jakby ulepszona wersja klocków Clics, zaawansowana technologicznie marka, której produkty projektowane są przez zespół specjalistów z Clics i Magformers – dostawcy edukacyjnych zabawek do ponad 60 krajów na świecie.

Zgodnie z misją marki Clicformers „Let’s Click & Play!” to nie tylko łączenie ze sobą klocków, to pobudzanie dziecięcej wyobraźni i kreatywności. Clicformers oferuje dzieciom na całym świecie szansę na naukę, zabawę i doskonalenie się wraz ze swoimi konstrukcjami. To wprowadzenie zabawy klockami konstrukcyjnymi w nowy wymiar, dzięki któremu dziecko może wizualizować swoje pomysły.

- Ich roczna produkcja to ponad sto milionów klocków.
- Można je prac w pralce.
- Produkcja klocków odbywa się za pomocą najnowocześniejszych energooszczędnych maszyn i robotów.
- Do chłodzenia urządzeń używana jest woda, która krąży w obiegu zamkniętym, co oznacza minimalne zużycie wody – bez strat.
- Partie produktów, które nie przechodzą kontroli jakości, są poddawane recyklingowi i ponownie użyte do produkcji.

Klocki firmy Clics są wykonane starannie i z najwyższą dbałością o detale. Większość modeli inspirowanych jest prawdziwymi pojazdami. Ich sukces tkwi w ich prostocie: zaledwie z kilkudziesięciu podstawowych kwadratowych klocków można zbudować całe domy, rakiety, kostiumy rycerzy czy cokolwiek innego. I jak mówi Van Roy, dla wielu klientów bardzo ważne jest oznaczenie „made in Belgium”.

Jego marzeniem jest awans w niedalekiej przyszłości na drugą pozycję w świecie klocków dla dzieci. Bo sięgnięcie po miejsce pierwsze i prześcignięcie Lego jest jak na razie niemożliwe.

Anna Janicka

Ciekawostki

- Producent klocków wspiera światowe akcje charytatywne UNICEF, WWF oraz lokalne stowarzyszenia. Przekazuje ze sprzedaży część środków właśnie na akcje pomocowe.
- Klocki produkowane są z bezpiecznego polipropylenu, stosowanego przy produkowaniu pojemników do żywności.
- Dostępne są w ponad 50 krajach. Zdobyły wiele nagród i wyróżnień na całym świecie, w tym na międzynarodowych targach zabawek.

Źródła: tijd.be, hln.be, vrt.be
Zdjęcia: www.clics.pl

www.niedziela.be

Portal Polaków w Belgii

poradnik emigranta
co-gdzie-kiedy
praca w Belgii
katalog firm
wiadomości
ogłoszenia

Symfonia pogroźek, czyli drill rap w Belgii

W kwietniu 2023 r. zakończył się proces w sprawie strzelaniny w Borgerhout pod Antwerpią. Skazani na osiem lat więzienia sprawcy to członkowie holenderskiego gangu Gofast. Toczy się zaś sprawa o morderstwo 16-letniego Stevena w Berchem z grudnia zeszłego roku. Podkładem dla obu historii jest drill rap – dla jednych muzyczna subkultura, dla innych zabójcza moda, która dotarła do Belgii i zbiera tu pierwsze ofiary. Ale czy przyczyn przemocy nie należy szukać głębiej?

W Borgerhout napastnicy postrzelili – jak to określili – „wrogów”, od których sami otrzymywali pogroźki. W Berchem Steven był w drodze do szkoły, gdy nożami zaatakowali go rówieśnicy, którzy przyjechali z Aalst. Chcieli wziąć rewanż za zabicie z października, kiedy napastnikiem był sam Steven. Obydwie strony należały do rywalizujących gangów, które swoje krwawe zamiary obwieszczają w drillrapowych utworach.

Od 2022 r. belgijska policja wskazuje na kilkadziesiąt incydentów, które można powiązać z drill rapem. W większości kończyły się one względnie niegroźnie, a sprawcy trafiali na kilka tygodni do poprawczaka. Z okolic Antwerpii, Aalst czy Brukseli dobrze jednak słychać i widzieć to, co w ostatnich latach wydarzyło się w sąsiedniej Holandii. W 2019 r. zadźgany został 18-latek w Amsterdamie oraz 20-latek w Hadze. W 2020 r. 19-latek w Rotterdamie. W 2021 r. 17-latek ginie od noża w Hadze, a w 2022 r. inny 17-latek – od strzałów w Amsterdamie. Wszyscy albo sami tworzyli, albo utoż-

samiali się z twórcami muzyki, która o ile nie wychwala, to co najmniej normalizuje przemoc z udziałem broni.

Nóż w plecaku

Drill rap narodził się na Southcie w Chicago, a dokładnie w „Chiraqu”, bo tak killkanaście lat temu ochrzczono miasto – „strefę wojny”, gdzie notowano i 400 morderstw rocznie. Można przyjąć,

że w opisywaniu posępnej rzeczywistości drill złuzował gangsta rap i trap, wyprzedzając je jeszcze pod względem hardości treści i szorstkości formy. Następnie ewoluował w czasie i przestrzeni, gdy poprzez Wielką Brytanię trafił do Europy. To właśnie brytyjski wariant spopularyzował modę na kominiarki i maski wśród raperów, mające zapewniać anonimowość w myśl ulicznego adagium „no face, no case”. Innym przykładem wpływu angielskiego drillu są w niderlandskojęzycznych tekstach czasowniki „shanken”, „cheffen” czy „chingen” – wszystkie określające dźgnięcie.

Wymienianie sposobów, na jakie zada się fizyczny ból wrogom to cecha charakterystyczna tego gatunku. Warstwę liryczną wzmacniają choreografia i rekwizyty – w amerykańskich pierwowzorach były to pistolety oraz karabiny, i właśnie terkot wystrzelonej serii leży u źródła nazwy „drill”. Na Starym Kontynencie przeważają noże, maczety, siekiery. „New York Times” określił muzykę „symfonią pogroźek” i faktycznie wyśpiewywane groźby bywają karalne. Brytyjski raper Digga D trafił do więzienia za podlegające teksty, w rozprawie wykorzystano jego nagrania jako materiał dowodowy, a po wyjściu na

wolność każdy nowy wideoklip musiał przysyłać do akceptacji policji.

Przemoc nie od dzisiaj jest wdzięcznym tworzywem artystycznym, ale drill rości sobie większe prawo do opisywania wątków autobiograficznych. „Rapować znaczy śpiewać o przemocy. Drillować znaczy robić to, o czym się śpiewa.” – twierdzi w rozmowie z prasą drilller z Antwerpii. Młodzi, często kilkunastoletni twórcy, bardzo lubią podkreślać autentyczność i wiarygodność. Podobnie jak w street i gangsta rapie opiewają lokalne krajobrazy, swoją, ma się rozumieć niebezpieczniejszą od innych, dzielnię, której kod pocztowy komunikują specyficznym językiem migowym. Z reguły nie epatują drogimi markami, preferują brandy uliczne jak Nike, Adidas czy North Face.

A że z plecaków North Face wystają noże i maczety? Amsterdamski raper Tur-G w wywiadzie dla holenderskiej stacji NPO mówił: „Jeśli każdy w okolicy nosi kosę, a ty nie, to w przypadku spięcia już na starcie jesteś 0:1 w plecy”. Inny nastolatek, tym razem w belgijskim reportażu wygłasza odwieczne prawo: „Albo jesz, albo zostajesz zjedzony”.

Wszystko dla uwagi

Jak daleka lub krótka jest droga od słów do czynów zbadał w Rotterdamie kryminolog Joran de Jong. Wyniki studium wymownie zatytułował „Kłamanie dla uwagi?” (slangowe „Cappen voor clout?”) i przede wszystkim nie znalazł dowodów na twardą zależność między wzrostem przemocy, zwłaszcza tej z udziałem noży, a

popularnością drill rapu. Wcześniej podobne wnioski wysnuto również w UK.

Jednak im bardziej wyzywający tekst lub teledysk, tym większe ma on szanse zaistnieć w sieci, a konflikt między dwoma raperami lub gangami już bez podkładu muzycznego eskaluje na Instagramie lub Snapchacie. To właśnie w tych mediach wyzwiska i pogróżki się konkretyzują, tam pojawiają się prowokacyjne zdjęcia na tle „wrogich” osiedli i klipy z sikania na ich terytorium. Tam odbywają się live’y, podczas których sympatycy dopinają wygrażających sobie idoli. Wreszcie tam funkcjonuje swoista punktacja, w której nagradza się agresję i buńczuczność. Bonusy dostaje się za pogonienie, pobicie lub zranienie przeciwnika. Ofiary punkty tracą za ucieczkę, schowanie się w domu lub, co gorsza, szukanie pomocy na policji.

Owszem, punktami się manipuluje, ale gdy beef z ekranu smartfona wychodzi na ulicę, a wyzwiska przeplatają się z wyzwaniami, to dochodzi do tragedii, jak w 2020 r. na moło pod Hagą. W zaplanowanej przez Snapa ustawce 19-letni Chuchu otrzymał 34-centymetrowym nożem śmiertelne ciosy w serce i brzuch.

Refleksje pod maską

„Hiperprzemocowość komunikowana przez muzykę może mieć korzenie w rzeczywistości, ale w większości przypadków nie można jej odbierać autobiograficznie, lecz raczej jako konwencję gatunku.” – pisze w swym raporcie Joran de Jong. Belgijski drill rap nie doczekał się jeszcze naukowej analizy, ale z dzisiejszego punktu widzenia wyróżniają się tu co najmniej dwa nurty. Pierwszym płyną młodzi aspirujący drillowcy z grup pod tak wyszukanymi nazwami jak np. Soldiers of Violence albo Sinsquad. W niskobudżetowych nagraniach, krążących zwykle poza głównym obiegiem YouTube’a i Spotify’a, inwektywy brzmią dosadniej i konkretniej. W ich środowisku granica między konwencją a szczerymi zamiarami, między mediami społecznościowymi a realiem zdarza się zacierać.

Z drugiej strony widać jak drill wchodzi do hiphopowego mainstreamu, gdzie już mniej wymachuje się maczetami i fakami, i nie trzeba zakładać maski. Z gatunkiem eksperymentują lub kolaborują uznani raperzy jak Hamza, Zwangere Guy czy Cedje. Siedmiodcinkowa seria „Bx Drill” nakręcona przy Chaussée d’Anvers w Brukseli ma miliony wyświetleń na Youtube. Jej autor, Gotti Maras stwierdził w zeszłym roku, że „drill jest teraz tak mainstreamowy, że każdy raper musi wskoczyć na tę falę”.

Wspomniana na wstępie holenderska grupa Gofast regularnie nagrywa w Belgii i szerszą sławę przyniósł im pastisz piosenki dla dzieci „Oya Lélé”.

To jednak nadal nie są chłopcy z kościelnego chóru. Kilku członków Gofast odsiaduje wyroki za próbę zabójstwa, a o Marasie zrobiło się głośno, gdy podczas kręcenia teledysku strzelał z kałasznikowa. Wcześniej, w zgodzie z regularnie recytowanymi „fuck la police, fuck la juge” zadzierał z prawem i odbywał z tego tytułu prace społeczne.

Do tego dochodzą jeszcze kawałki autokrytyczne. Wspomniany wcześniej Tur-G z Amsterdamu – a nie jest on jedynym, którego nasza podobno refleksja – wyrapował następujące wersy: „Bez noży, bez broni / Bez gnatów, bez maczet / Bez martwych, bez gadek / O to właśnie chodzi, to jest gangsta! / Wyciągnąć

matkę z dzielni, to jest gangsta! / Zadbać kiedyś o swoje dzieci, to jest gangsta!”

Drill drillowi nierówny, ale antwerpska organizacja Payoke zajmująca się ofiarami handlu ludźmi mówi o rekrutacji i eksploatacji młodych chłopaków, a czasem też dziewczyn, przez bandy, które niejako przy okazji nagrywają muzykę. Bo drilluje się przede wszystkim w biedniejszych dzielnicach, gdzie inne możliwości są mocno ograniczone. Czyli wracamy do korzeni rapu, który prędzej niż przyczyną jest skutkiem – biedy, fatalnych warunków mieszkalnych, niewydolnego systemu i braku perspektyw.

Sama muzyka nie wystarcza już za katalizator, za to nieograniczone

pole popisu otwiera świat online, w którym toczy się bezpardonowa walka o uwagę. Drillraperzy, nasto-, góra dwudziestolatki płynnie poruszają się w tej hybrydowej rzeczywistości. Tam ponure, przyspieszające beaty są tłem dla przemocy, która bez tego soundtracku i tak by istniała. „Wicie, że ten styl życia jest pop...y?” – pyta anonimowych drillowców z Antwerpii reporter VRT. „Jasne, ale większość z nas i tak nie ma nic do stracenia” – słyszy w odpowiedzi.

Maciej Bochajczuk jest absolwentem stosunków międzynarodowych na Uniwersytecie Wrocławskim. Od 13 lat mieszka w Belgii. Jest autorem bloga „A w Belgii” dostępnego na www.facebook.com/awbelgii oraz dziennikarzem Euractiv Poland.

DELTA[®]

ÉCHAFAUDAGE SPRL

RUSZTOWANIA

- ✓ sprzedaż i wynajem rusztowania
- ✓ montaż, demontaż, transport
- ✓ szybko, tanio i solidnie

Kontakt:

+32 493 075 816

piotr.kolota@delta-echafaudages.be

www.delta-echafaudages.be

 DELTA - Échafaudage

1785 Merchtem, Brusselsesteenweg 173

BO BEZPIECZEŃSTWO
JEST NAJWAŻNIEJSZE!

ZATRUDNIMY

MECHANIKÓW NACZEP MECHANIKÓW SERWISÓW TERENOWYCH

Lubisz pracować w zespole?

Chcesz się dużo nauczyć w rozwijającej się organizacji?

Potrzebujesz urozmaicenia w godzinach pracy?

Zalety

Stałe godziny pracy, z możliwością dołączenia do serwisu 24/7

Polski lider zespołu, który będzie Twoim mentorem podczas szkolenia i będzie Ci asystował podczas dalszych napraw

**Dołącz do zespołu ICTS w
Zeebrugge, Gandawie lub Antwerpii**

hr@icts-group.eu

+32 (0) 473 97 18 99

Kuchnia belgijska dla każdego

Belgia to raj dla miłośników piwa i kulinarnych rozkoszy. Kuchnia belgijska jest bardzo różnorodna, niezwykle smaczna i naprawdę warto jej spróbować.

Gegratineerde kabeljauw met prei – zapiekany dorsz z porem

Dorsz jest rybą śródziemnomorską, spotykaną również w Bałtyku. Ten dostępny na rynku polskim pochodzi głównie z mórz arktycznych. Mięso dorsza ma białą barwę i mało ości oraz delikatny rybny zapach.

Ryba zawiera mnóstwo witamin, mikroelementów i aminokwasów mających między innymi stymulujący wpływ na układ odpornościowy. Jest źródłem kwasów z rodziny omega-3, ważnych w profilaktyce chorób układu krążenia, mających dobroczynny wpływ na serce.

Zawiera 18 g pełnowartościowego białka na 100 g mięsa, dlatego z powodzeniem może być traktowany jako alternatywa dla mięsa czerwonego i drobiu. Zalecany jest dla osób będących na diecie. Dostarcza aminokwasów egzogennych, które nie mogą być wytworzone przez organizm. W dorszu znajdziemy lizynę (1,64 g na 100 g), leucynę (1,45 g na

100 g), walinę (0,92 g na 100 g), izoleucynę (0,82 g na 100 g) oraz treoninę (0,78 g na 100 g).

Niewątpliwą zaletą dorsza jest niska zawartość nasyconych kwasów tłuszczowych, natomiast wysoka kwasów z rodziny omega-3 (0,2 g na 100 g mięsa), mających znaczenie w profilaktyce chorób układu krążenia. Ponadto dorsz zawiera mało cholesterolu, tylko 45 mg na 100 g.

Dorsz to bogate źródło selenu: 100 g mięsa z dorsza ma 33,1 µg, czyli pokrywa niemalże połowę dziennego zapotrzebowania osoby dorosłej na ten pierwiastek. Ponadto ryba ta ma wysoką zawartość fosforu (203 mg), witaminy B12 (0,91 µg), witaminy A (12 µg) oraz witaminy D3 (0,9 µg).

Zapiekany dorsz z porem to jedno z dań, dzięki któremu można poznać tę rybę w zupełnie innej odsłonie. Przepis jest łatwy i dość szybki. Doskonały pomysł na rodzinny obiad. Zupełnie inny wymiar smaku.

Składniki:

- 600 g filetu z dorsza pokrojonego w cienkie plasterki

- 4 pory (tylko biała część)
- 2 cebule
- 250 ml śmietany
- 150 g startego sera
- 1 łyżka curry w proszku
- 1 łyżka masła
- Pieprz, sól

Przygotowanie:

Rozgrzewamy piekarnik do 180°C.

Por płuczemy i kroimy w cienkie krążki. Układamy w natłuszczonym naczyniu żaroodpornym. Na wierzchu kładziemy surowe filety z ryby, doprawiamy solą i pieprzem. Cebule obieramy, kroimy w krążki i podsmażamy na maśle. Dodajemy curry i smażymy minutę dokładnie mieszając. Doprawiamy śmietaną i mieszamy, aż powstały sos się zagotuje.

Rozkładamy krążki cebuli na rybie, polewamy sosem, posypujemy serem i zapiekamy w nagrzanym piekarniku przez około 35 minut.

Smacznego!

Agnieszka Wojtysiak

 BELGIA

 NIEMCY

 HOLANDIA

WWW.OSKI-BUS.PL

PRZEWOZY OSÓB

- KRAJOWE I ZAGRANICZNE

OSKI-BUS

Tomasz Tyszkiewicz

**6-TY PRZEJAZD
50% RABATU!**

WYJAZDY:

z Polski: niedziela, poniedziałek, wtorek, środa, czwartek

z Belgii: poniedziałek, wtorek, środa, czwartek, piątek

PROMOCJA DLA STAŁYCH KLIENTÓW:

6-ty przejazd 50%

POLSKA WOJEWÓDZTWA:

mazowieckie, łódzkie, kujawsko-pomorskie, wielkopolskie

USŁUGI:

przewóz osób (Gostynin), paczek, przesyłek, przeprowadzki,
wyjazdy grupowe na lotniska, imprezy okolicznościowe i inne,
grupy powyżej 5 osób, w każdy rejon Europy

WYPOSAŻENIE:

9 miejsc, klimatyzacja, rozkładane siedzenia, TV, uchylne szyby,
dodatkowe ogrzewanie części pasażerskiej, darmowe WiFi

Tomek: +48 693 136 881 +32 498 18 18 08

Odkrywamy Belgię

W tym niewielkim kraju, położonym w sercu Europy, na niewielkiej przestrzeni znajduje się wiele wyjątkowych miast, miasteczek i malowniczych wiosek z zachwycającą architekturą, a w wielu przypadkach również interesującą historią. Belgia skrywa wiele ciekawych miejsc, które koniecznie trzeba odwiedzić.

Vlooybergtoeren, [wikimedia.org](#), autor: Stokkestijn

„Schody do nieba”

To popularna atrakcja turystyczna w gminie Tielt-Winge, położonej w prowincji Brabancja Flamandzka. Znajduje się na wzgórzu Vlooyberg – jednym ze wzniesień widokowych w Hageland – skąd rozciąga się piękny widok na okoliczne krajobrazy. Aby dotrzeć na szczyt wieży, trzeba pokonać 130 stopni, co wymaga trochę wysiłku, ale nagrodą w postaci pięknej panoramy zdecydowanie jest tego warta.

Obecna wieża została zbudowana w 2013 roku, po zawaleniu się poprzedniej drewnianej wieży strażniczej. Gmina Tielt-Winge ogłosiła wtedy konkurs na nowy projekt, który wygrała belgijska firma architektoniczna Close To Bone.

Wiele osób zasiadających w radzie gminy miało poważne zastrzeżenia co do kosztu

budowy konstrukcji oszacowanego na 135 000 euro. Był to według nich niepotrzebny wydatek i zbyt wysoka kwota, którą gmina powinna zainwestować w inne, bardziej potrzebne projekty.

Mimo tych wątpliwości budowa wieży została sfinalizowana, a ostateczny koszt wyniósł 126 266,85 euro. Był nieco niższy niż początkowo szacowano, co przyniosło ulgę niektórym radnym i mieszkańcom gminy.

Wieża, przypominająca schody prowadzące do nieba, ma 11,28 metra wysokości, 20 metrów długości, a jej solidna konstrukcja z 55 stopniami zdaje się przeczyć prawom grawitacji. Opiera się na niewielkim cokole z litego betonu i pozostaje w pozycji pionowej dzięki dwunastu linom o długości do 35 metrów, które są zakotwiczone w fundamentach.

Vlooybergtoeren jest typowym przykładem architektonicznej zasady, że forma podąża za funkcją: zamiast konwencjonalnej wieży strażniczej ze spiralnymi schodami, firma architektoniczna zdecydowała się na niepowtarzalną konstrukcję w formie klatki schodowej zawieszanej w powietrzu.

Pod koniec czerwca 2018 r., w wyniku podpalenia przez wandalów benzyną belsianą, wieża została poważnie uszkodzona. Z powodu bezpieczeństwa obiekt został zamknięty dla zwiedzających, a teren zabezpieczony przez policję.

Tożsamość sprawców podpalenia została ujawniona po kilku dniach za pośrednictwem anonimowego listu.

Vlooybergtoeren, [wikimedia.org](#), autor: Stokkestijn

huishoudhulp met
dienstencheques

Master-Clean.be
bv

Zapraszamy do współpracy Zadzwoń i sprawdź naszą ofertę

- atrakcyjne zarobki
- premia motywacyjna na start
- czeki żywnościowe €7
- zwrot kosztów transportu
- ubrania do pracy
- gwarancja wypłaty na czas
- oferujemy pracę dla osób bez godzin
- żadnych dodatkowych kosztów dla klientów
- miła i profesjonalna obsługa w języku polskim

REGION MECHELEN I ANTWERPIA

Janina: 0485.357.357
janina@master-clean.be

Gosia: 0484.29.28.27
gosia@master-clean.be

Władze gminy Tielt-Winge podjęły decyzję o odbudowie obiektu. Wkrótce rozpoczęły się prace remontowe, które zakończono w 2019 roku. Wieża została odbudowana zgodnie z pierwotnym projektem architektonicznym, jednakże zastosowano bardziej odporne na ogień materiały, aby zapobiec podobnym incydentom w przyszłości.

Cała nowa konstrukcja jest z metalu. Składa się z kilku ocynkowanych kształtowników stalowych, obłożonych arkuszami blachy przygotowanymi tak, żeby wyglądały na zardzewiałe. Tak jakby schody stały w tej okolicy od lat, ulegając wpływowi czynników atmosfery. Całość została prefabrykowana i zmontowana na miejscu w ciągu pół dnia. Na szczycie

schodów znajduje się platforma widokowa.

Vlooybergtoeren jest popularnym miejscem wśród turystów i w mediach społecznościowych. Mnóstwo osób publikuje tam zdjęcia i filmy, co zwiększa popularność obiektu i przyciąga turystów z całego świata. Wieża jest otwarta dla zwiedzających przez cały rok, a wstęp jest bezpłatny.

Ponadto w okolicy znajduje się wiele szlaków turystycznych, na których można podziwiać piękne krajobrazy i przyrodę. Warto również odwiedzić pobliskie winnice i degustować lokalne wina oraz kuchnię flamandzką w okolicznych restauracjach.

Ciekawostka: Podczas budowy wieży odkryto pozostałości kilku budowli z okresu rzymskiego, w tym fragmenty ścian i płyty kamienne. Zabezpieczone artefakty są przechowywane w lokalnym muzeum.

Agnieszka Buniowska

Źródło:

wikipedia.org/wiki/Vlooybergtoeren

Winnice, wikipedia.org, autor: Kinnaer, Anse

Adwokat

polskojęzyczny belgijski adwokat w Antwerpii

Sylwia Rasson

Dane kancelarii:

Britselei 28, 2000 Antwerpia

Kancelaria aktywna na obszarze całego kraju

Kontakt:
gsm: 0484/79 03 92
email: srasson@outlook.com
fax: 03/289 73 54

Karolina Koperska

Koperska
help with passion

**POMOC ADMINISTRACYJNA,
TŁUMACZENIA NA TERENIE BELGII
ORAZ UBEZPIECZENIA**
tussenpersoon

Celem i misją firmy jest pomoc Polakom mieszkającym w Belgii w rozwiązywaniu różnorodnych spraw związanych z pobytem, funkcjonowaniem i pracą w tym kraju w sposób profesjonalny, dyskretny i przyjazny

- > pomoc Polakom i tłumaczenia w placówkach na terenie Belgii,
- > zakładanie firmy / stowarzyszenia (zelfstandig, zelfstandig bijberoep, vzw i inne),
- > pomoc komisje lekarskie,
- > kupno / wynajem, sprzedaż nieruchomości,
- > załatwianie skomplikowanych spraw urzędowych
- > wystawianie dokumentu limosa
- > tłumaczenia śluby, rozwody w tym kontakty z notariuszem, adwokatem itd.
- > oraz wiele innych sytuacji, w których potrzebne jest użycie języka niderlandzkiego,
- > **UBEZPIECZENIA**

Usługi dodatkowe – współpraca:

- 1) tłumaczenia przysięgłe
- 2) pomoc prawna w tym prawnik Pro deo

Konsultacje i spotkania możliwe tylko po wcześniejszym umówieniu telefonicznym.

Uwaga:

Powyższe sprawy toczą się według zasad i procedur belgijskiego prawa na co nie mam wpływu. Moje zadanie to przygotowanie dokumentu, czy wniosku wymaganych do rozwiązania sprawy ewentualny kontakt z daną placówką, oddziałem w Belgii w związku z tym nie odpowiadam za ostateczne decyzje podjęte przez organy belgijskie.

+32 489 931 951

info@koperska-pomoc.be
www.koperska-pomoc.be

TO, CZY DEKLARACJA ZOSTANIE ZŁOŻONA PRZEZ KSIĘGOWEGO, NIE JEST JUŻ BRANE POD UWAGĘ, ABY MIEĆ PRAWO DO WYDŁUŻONEGO TERMINU WYSŁANIA DEKLARACJI, TAK JAK TO BYŁO DO TEJ PORY.

Tylko jeśli ma się dochody z działalności gospodarczej albo dochody z zagranicy można wystąpić deklaracje po 15 lipca, ale przed 18 października.

Rozliczenia podatkowe za rok dochodowy 2022

Dlaczego warto skorzystać z usług profesjonalnego biura księgowego?

- › Księgowa zada ci odpowiednie pytania w trakcie rozliczenia, aby deklaracja była kompletna i poprawna
- › Chcesz być pewna/pewny że wszystkie ulgi jakie ci się należą na pewno są odpowiednio zaznaczone i wpisane, gdzie trzeba
- › Chcesz wiedzieć, dlaczego w tamtym roku był zwrot a teraz dopłata, skąd ta różnica
- › Rozliczasz się razem ze współmałżonkiem i chciałbyś wiedzieć z której strony jest zwrot a z której dopłata
- › Jak mogę sam/sama wpłacać zaliczki na podatek, aby nie mieć co roku dopłaty
- › Masz dochody z zagranicy, ale nie wiesz, gdzie je wpisać w deklaracji, jaką kwotę i jaki przelicznik użyć (jeśli to nie euro), czy można te dochody zwolnić z opodatkowania w Belgii, jeśli tak, to gdzie to zwolnienie zaznaczyć w deklaracji
- › Posiadasz nieruchomości poza granicami Belgii, nie wiesz jak odpowiednio wpisać wartość katastralną w deklaracji i czy jest to wartość wolna od opodatkowania w Belgii, jeśli tak, to gdzie zaznaczyć to zwolnienie

Jeśli otrzymasz propozycję uproszczonego rozliczenia „voorstel van vereenvoudigde aangifte”, uważnie sprawdź wszystkie dane.

- › Twoje dane są poprawne i kompletne? Nie musisz nic robić. Otrzymasz automatycznie rozliczenie podatkowe.
- › Twoje dane są nieprawidłowe lub niekompletne? Musisz je zmienić:
 - na piśmie, za pośrednictwem dołączonego do „propozycji” papierowego formularza, odpowiedź musi dotrzeć do urzędu skarbowego najpóźniej do 30 czerwca 2023 r.
 - lub przez internet, „MyMinfin „(Tax-on-web): do 15 lipca 2022 r.

Księgowy jest na bieżąco z przepisami i zmianami w prawie. Fachowym okiem sprawdzi, czy wszystko jest poprawnie. Jeśli masz wątpliwości, możesz zadać mu pytania.

Terminy rozliczeń dla rezydentów za rok 2022 rozpoczynają się od 10 maja 2023.

- na formularzu papierowym: najpóźniej do 30 czerwca 2023 r.
- przez internet, „Tax-on-web”: do 15 lipca 2023 r.
- dla osób prowadzących działalność gospodarczą termin jest przedłużony do 18 października 2023

Terminy rozliczeń dla nie-rezydentów za rok 2022 rozpoczynają się od września 2023.

- na formularzu papierowym: najpóźniej do 10 listopada 2023 r.
- przez internet, „Tax-on-web”: do 25 listopada 2023 r.

Chcesz skorzystać z naszych usług lub potrzebujesz więcej informacji?

Zadzwoń pod numer 0496 084 933 lub odwiedź naszą stronę
www.bs-boekhouding.be

Na spotkanie można się umówić na naszej stronie internetowej,
w zakładce „umów wizytę”, możesz zarezerwować sobie
odpowiedni dzień i godzinę.

Serdecznie pozdrawiam,

Barbara Salwin
Accountant

B.S. Boekhouding & Constuling CommV
Prins Boudewijnlaan 321/2a, 2610 Antwerpen
KBO 0694.665.894 - ITAA 50.117.977
info@bs-boekhouding.be

Namur – city trip

Namur jest stolicą Walonii. Tu mieszczą się siedziby rządu i parlamentu francuskojęzycznego regionu Belgii. To miasto, którego strategiczne położenie u ujścia rzeki Sambry do Mozy przesądziło o jego rozwoju już w okresie wczesnego średniowiecza.

Namur odwiedza wielu turystów, ale spędzają tu zaledwie kilka godzin, czasem cały dzień. Odwiedzają główną atrakcję miasta – cytadelę na wzgórzu, coś zjedzą na starym mieście i pędzą dalej, odkrywać kolejne atrakcje regionu. A szkoda, bo to miasto ma wiele do zaoferowania i można tu spędzić cudowny weekend w rytmie słow. Namur wręcz zachęca do tego, aby zwolnić, zatrzymać się, rozkoszować chwilą i poczuć atmosferę miejsca.

Tuż obok zabytkowego kościoła św. Jana Chrzciciela, w samym sercu historycznego centrum miasta przy placu du Marché aux Légumes, znajduje się najstarsza kawiarnia w mieście Ratin-Tot, która istnieje od roku 1616. Lokal słynie też z bogatej karty piw – ponad 90 w tym wiele lokalnych. W słoneczne dni warto wybrać stolik na tarasie i podziwiać fragment starego miasta. Plac du Marché aux Légumes to niewielki czworokąt, otoczony domami z XVIII i XIX wieku.

Przylegające do placu uliczki są bardzo wąskie, bo w tej części miasta zachował

się średniowieczny układ przestrzenny, którego cechą charakterystyczną był regularny układ ulic i centralne umiejscowienie ratusza. W pobliżu stoją dwa wyjątkowe kościoły: katedra św. Albana (fr. Cathédrale Saint-Aubain, nid. Sint-Aubankathedraal) oraz barokowy kościół św. Lupusa (fr. L'église Saint-Loup, nid. De Saint-Louperkerk).

Katedra św. Albana została zbudowana w latach 1751-1767 w stylu klasycystycznym z elementami baroku według projektu włoskiego-szwajcarskiego architekta Gaetano Matteo Pisoni. Wcześniej w tym miejscu stała inna katedra z XIII w, która uległa zniszczeniu, a jej pozostałością jest stara wieża.

We wnętrzu świątyni możemy podziwiać wspaniałe obrazy najlepszych malarzy flamandzkich, jak Antoona van Dycka, Jacoba Jordaensa oraz Otto van Veena. Uwagę zwraca dekoracyjna fasada, którą zdobi 20 korynckich kolumn i pięć posągów, przedstawiających Jezusa Chrystusa oraz czterech apostołów.

Kościół św. Lupusa, pierwotnie pod wezwaniem św. Ignacego, stanowił część kolegium jezuickiego. Po likwidacji zakonu stał się kościołem parafialnym. Świątynię zbudowano w latach 1621-1645 a jej architektem był jezuita Pieter Huyssens, który realizował też inne projekty, jak kościół św. Karola Boromeusza w Antwerpii. Kościół św. Lupusa jest jednym z najpiękniejszych kościołów barokowych w Belgii. To prawdziwa perła architektury, a jego wnętrze zachwyca wielkością i niezwykle bogatym wystrojem.

W mieście jest wiele ciekawych miejsc i atrakcji turystycznych, ale najbardziej

znaną jest oczywiście Cytadela Namur, górująca nad miastem. To obiekt o bardzo ciekawej historii i dobre miejsce na bardzo długi spacer. Na przestrzeni wieków poszczególni władcy rozbudowywali i modernizowali twierdzę na wzgórzu, która też bardzo ucierpiała w wyniku licznych wojen. Dziś cytadela wygląda zupełnie inaczej niż w czasach swojej świetności, gdy była obiektem wojskowym.

W dawnych koszarach mieści się centrum dla zwiedzających Terra Nova, w którym można uzyskać informacje o tym, jak najlepiej zwiedzić cytadelę, które obiekty są dostępne, ile kosztuje bilet etc. Najlepszą opcją jest zakup biletu Citadel Pass, który obejmuje zwiedzanie z przewodnikiem podziemnych korytarzy o długości 500 m oraz przejazd pociągiem turystycznym po wzgórzu, czyli wszystkie atrakcje.

Co jeszcze warto zobaczyć w Namur? Oczywiście het Belfort – gotycką dzwonicę, która była kiedyś elementem średniowiecznych murów obronnych, a dziś jest wpisana na listę UNESCO. Budynek De Halle al'Chair (Vleeshuis) z roku 1590, w którym obecnie mieści się muzeum archeologiczne, jest imponujący. Tuż obok stoi de Grognonpoort – zabytkowa brama z roku 1728. U podnóża cytadeli znajduje się het Hospice Saint-Gilles – dawny szpital, w którym dziś mieści się siedziba parlamentu Walonii. W mieście jest też kilka ciekawych muzeów, a jednym z bardziej

znanych jest muzeum poświęcone twórczości Féliciena Josepha Victora Ropsa, belgijskiego grafika symbolisty.

Namur to urocze miasto, które można odkrywać i poznawać kilka dni. To idealne miejsce na krótki weekendowy wypoczynek dla każdego: dla singli, dla par i rodzin z dziećmi.

Więcej informacji o atrakcjach turystycznych, lokalach gastronomicznych, hotelach i wydarzeniach kulturalnych w Namur jest na oficjalnej stronie: www.namurtourisme.be/en

Iwona Maculewicz

pilot wycieczek, przewodnik po Antwerpii,
dziennikarz, fotografik

Zapraszam na zwiedzanie ze mną Antwerpii.

Szczegóły i bilety: www.maculewicz.net

Klinika Prawa EWSPA radzi

Klinika Prawa w Brukseli oferuje bezpłatne konsultacje, wyjaśnienie wszystkich wątpliwości i okoliczności sprawy, jak również wskazanie możliwych dróg postępowania w sprawie oraz ewentualne sporządzenie pism procesowych lub wniosków.

Gwarancją rzetelności i profesjonalności oferowanej pomocy jest to, iż prowadzone przez studentów sprawy w zakresie działalności Kliniki Prawa są każdorazowo konsultowane z kadrą naukową pracującą w Europejskiej Wyższej Szkole Prawa i Administracji z siedzibą w Warszawie.

Wszystkie osoby, pytające o poradę prawną prosimy o dokładne opisanie stanu faktycznego sprawy oraz dołączenie do maila kserokopii dokumentów związanych ze sprawą.

Działalność dodatkowa w Belgii

Krzysztof: *Czy w Belgii mogę prowadzić działalność dodatkową będąc zarejestrowanym jako poszukujący pracy i pobierając zasiłek dla bezrobotnych?*

Klinika: W Belgii można prowadzić działalność dodatkową – będąc zarejestrowanym jako poszukujący pracy – pod warunkiem, że działalność ta nie przeszkadza w poszukiwaniu pracy i nie przekracza pewnego pułapu dochodów.

Wysokość tego pułapu zależy od statusu bezrobotnego, wieku i okresu rejestracji jako poszukujący pracy. Jeśli dochód z działalności dodatkowej przekroczy ten pułap, może to spowodować zmniejszenie lub zawieszenie zasiłku dla bezrobotnych.

Ważne jest, aby zgłosić działalność dodatkową do l'Office National de l'Emploi (ONEM flamandzki VDAB) zaraz po jej rozpoczęciu i regularnie dostarczać dowody potwierdzające dochody.

Podsumowując, prowadzenie działalności uzupełniającej jako osoba poszukująca pracy w Belgii jest możliwe, ale musi się to odbywać zgodnie z przepisami i ustalonymi limitami dochodów.

Krzysztof: *A... czy nadal będę otrzymywał zasiłek dla bezrobotnych?*

Klinika: Jeśli prowadzisz dodatkową działalność jako poszukujący pracy w Belgii, możesz nadal otrzymywać zasiłek dla bezrobotnych, o ile Twoje dochody nie przekraczają dozwolonego pułapu. Jeśli dochód z dodatkowej działalności przekracza ten pułap, zasiłek dla bezrobotnych może zostać zmniejszony lub zawieszony.

Dlatego ważne jest, aby swoją dodatkową działalność zgłosić w Krajowym Urzędzie Pracy (NEO) i regularnie przedstawiać dowody dochodów, aby uniknąć zawieszenia lub zmniejszenia zasiłku dla bezrobotnych.

Podsumowując, o ile przestrzega się przepisów i limitów dochodów, można kontynuować pobieranie zasiłku dla bezrobotnych pracując w Belgii.

Rozliczenie Podatkowe

Karol S: *Pracuję i mieszkam w Brukseli od września, więc będę musiał rozliczyć się z podatku za ten okres, czy mam uwzględnić moje dochody uzyskane w Polsce, gdzie się już rozliczyłem. Będę bardzo wdzięczny za pomoc i poradę jak to mam zrobić.*

Klinika: Przy składaniu rocznego zeznania podatkowego w Belgii, należy uwzględnić swoje dochody z całego

świata, nie tylko te uzyskane w Belgii. Oznacza to, że jeśli wcześniej mieszkales za granicą i zarabiales tam pieniądze, to powinienes uwzględnić te dochody w swoim belgijskim rozliczeniu podatkowym.

Jeśli jesteś osobą, która czasowo przebywa w Belgii (na przykład w celu podjęcia studiów lub pracy przez pewien okres czasu), zostaniesz uznany za belgijskiego rezydenta podatkowego i będziesz musiał zadeklarować swoje dochody w normalnym belgijskim zeznaniu podatkowym, jak każdy inny belgijski rezydent podatkowy.

Czym innym jest zeznanie podatkowe dla nierezydentów, ponieważ dotyczy osób, które nie mają miejsca zamieszkania w Belgii, ale osiągają dochody podlegające opodatkowaniu w Belgii takie jak dochody ze źródeł belgijskich, czynsz otrzymany w Belgii, zyski z działalności zawodowej prowadzonej w Belgii, emerytura, zyski kapitałowe z nieruchomości położonej w Belgii itp.

Belgia ma podpisane umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania z wieloma krajami, co oznacza, że w przypadku, gdy zapłaciłeś już

podatek za swoje dochody za granicą, możesz skorzystać z ulgi podatkowej lub odlicze-

nia podatku od tych dochodów w swoim belgijskim rozliczeniu.

Ważne jest, abyś miał dokumenty potwierdzające wysokość swoich dochodów z zagranicy oraz dokładne informacje na temat zapłaconych podatków, aby uniknąć podwójnego opodatkowania lub płacenia zbyt dużych podatków.

W Belgii podatek dochodowy jest pobierany według tzw. „progresywnego systemu podatkowego”, który oznacza, że im więcej zarabiasz, tym wyższy jest Twój procentowy podatek dochodowy. Obecnie w Belgii istnieją cztery progi podatkowe:

- do 13 250 euro – 25%
- od 13 251 do 23 390 euro – 40%
- od 23 391 do 41 880 euro – 45%
- powyżej 41 880 euro – 50%

Aby obliczyć wysokość podatku dochodowego, należy wypełnić deklarację podatkową i uwzględnić w niej wszystkie swoje dochody uzyskane w Belgii i za granicą. W deklaracji podatkowej należy także uwzględnić wszystkie odliczenia i ulgi podatkowe, które przysługują Ci na podstawie belgijskiego prawa podatkowego.

Jeśli potrzebujesz pomocy w złożeniu deklaracji podatkowej w Belgii, warto skontaktować się z księgowym lub doradcą podatkowym.

Kiedy faktura jest przedawniona?

Jeśli upłynął określony czas, nie jesteś już zobowiązany do spłaty długu.

Maria O: Otrzymałam rachunek za badania lekarskie w 2019 roku. Czy nadal muszę go zapłacić?

Klinika: W razie wątpliwości wróć do swoich wyciągów bankowych. Łatwiej jest wyszukać płatność ze słowem kluczowym lub z określoną kwotą na koncie.

Jeśli została już zapłacona, wystarczy wysłać dowód do wierzyciela.

Terminy przedawnienia

Niezapłaconej faktury nie można dochodzić po upływie określonego czasu (patrz niżej). Oczywiście, nawet jeśli upłynął termin przedawnienia, możesz nadal ją zapłacić, ponieważ uważasz, że ma sens honorowanie otrzymanych towarów i usług. Jeśli jednak zapłacisz przedawnioną fakturę, musisz mieć świadomość, że jest to równoznaczne z jej akceptacją. Biegnie bowiem termin przedawnienia faktury i nie będzie możliwości żądania jej zwrotu.

Przerwanie biegu terminu przedawnienia

Zgodnie z tą samą logiką, w sposób dorozumiany akceptujesz fakturę, jeśli poprosisz o jej wyjaśnienie na piśmie, jeśli zapłacisz jej część, lub jeśli poprosisz o opóźnienie lub odroczenie. Aby uniknąć przerwania biegu przedawnienia, „Budżet i Prawo” (Budget et Droits) radzi dodać następujące zdanie: „Niniejsze pismo jest skierowane do Pana/Pani bez uszczerbku i bez jakiegokolwiek uznania”. Uniemożliwi to wierzycielowi twierdzenie, że list ten stanowi formę potwierdzenia.

Jakie są ograniczenia czasowe?

Wszystkie rachunki za czynności osobiste przedawniają się po 10 latach, a wszystkie czynności faktyczne (takie jak prawa własności) przedawniają się po 30 latach. Oznacza to, że Twój niezapłacony rachunek do weterynarza, warsztatu samochodowego, elektryka, ciepłownika, a nawet karnet na siłownię przedawni się dopiero po 10 latach. Taka jest ogólna

zasada. Ale jeśli chodzi o przedawnienie dla osób prywatnych, prawo ustanowiło terminy:

- 6 miesięcy dla rachunków za hotel i restaurację
- 1 rok w przypadku sprzedaży towarów przez przedsiębiorcę (żywność, odzież)
- 1 rok w przypadku opłat komorniczych
- 2 lata dla lekarzy i szpitali
- 5 lat za wodę, energię, telekomunikację
- 5 lat na opłaty za adwokatów i ekspertów
- 5 lat za podatek VAT i składki

Jak dochodzić swojego prawa do przedawnienia?

Wysyłając list polecony, w którym należy podać charakter i referencje faktury oraz określić „z tytułu przedawnienia w sprawach cywilnych uważam, że nie powinienem już płacić tej faktury”. Jeśli problem nie ustąpi, można skontaktować się ze Służbą Mediacji Konsumenckiej pod numerem telefonu 02 702 52 20 – mediationconsommateur.be (fr).

Małgorzata Wilk
Klinika Prawa EWSPA w Brukseli
e-mail: dompolskibxl@gmail.com
www.dompolskibxl.be

Źródło:
plusmagazine.levif.be

Przegląd prasy belgijskiej

Centralne testy w szkołach

Parlament flamandzki dał zielone światło centralnym testom. Pierwsze tego typu egzaminy mają odbyć się w maju 2024 roku w 700 szkołach. Weźmie w nich udział 21 000 uczniów.

Dotyczy to egzaminów z języka niderlandzkiego i matematyki dla wszystkich uczniów we Flandrii w czwartej i szóstej klasie szkoły podstawowej oraz w drugiej i szóstej klasie szkoły średniej. Zdaniem flamandzkiego ministra edukacji centralne testy powinny pomóc w walce z pogarszającą się jakością kształcenia.

Wyniki testów nie będą podawane do wiadomości publicznej. Pozwoli to uniknąć ryzyka tworzenia rankingów między szkołami, co jest wielkim problemem we flamandzkiej edukacji.

vrt.be

„Bilet łączony” na wszystkie środki transportu publicznego w całym kraju

Każdy, kto chce skorzystać z transportu publicznego, aby podróżować z jednego końca kraju na drugi, musi kupić bilet na autobus lub tramwaj De Lijn, kolejny na pociąg SNCB i bilet autobusowy od walońskiego przedsiębiorstwa transportu publicznego TEC. Utrudnia to korzystanie z transportu publicznego i czasami staje się on nieopłacalny.

Z czterema różnymi operatorami, zarządzającymi różnymi środkami transportu publicznego w Belgii, podróżowanie z jednego punktu do drugiego może być skomplikowane i kosztowne. Tak zwany „bilet łączony” mógłby rozwiązać problem.

Proponowany bilet kosztowałby 7 euro o dowolnej porze dnia i tygodnia, bez rozróżnienia na godziny poza szczytem i godziny szczytu lub dni powszednie i weekendy. Byłby ważny przez jeden dzień i umożliwiłby podróżnym nieograniczone korzystanie ze wszystkich autobusów, tramwajów i pociągów w całej Belgii.

Komisja parlamentu federalnego ds. mobilności już zatwierdziła projekt.

brusselstimes.com

Belgowie biedniejsi o niemal 95 mld euro

Belgijski Bank Centralny (NBB) poinformował, że belgijskie gospodarstwa domowe zubożały w 2022 roku o 94,5 mld euro. Powód to przede wszystkim rosnące stopy procentowe oraz spadki na giełdach.

Majątek finansowy netto gospodarstw domowych spadł w ubiegłym roku o 94,5 mld euro, do ponad 1 bln 136 mld euro. Aktywa finansowe netto obejmują wartość oszczędności i inwestycji bez nieruchomości, pomniejszoną o zadłużenie.

Ubiegłoroczny spadek wartości bezwzględnych jest większy niż w 2008 r., kiedy nastąpił początek kryzysu finansowego – ocenia bank.

Za tę sytuację bank centralny Belgii wini przede wszystkim dekonstrukcję na giełdach i w konsekwencji spadek wartości akcji, a także rosnące stopy procentowe, które m.in. spowodowały zmniejszenie wartości dłużnych papierów wartościowych.

PAP

Zagrożenie biedą w Brukseli dotyka aż co czwartego mieszkańca

Mieszkańcy Regionu Stołecznego o wiele częściej są zagrożeni biedą niż ludzie mieszkający w pozostałych częściach Belgii. W 2021 r. około 13% mieszkańców tego kraju miało dochody poniżej tzw. granicy biedy – wynika z danych Eurostatu. Pomiędzy poszczególnymi regionami występują jednak na tym polu spore różnice.

Najlepiej pod tym względem wypadła Flandria, gdzie w 2021 r. jedynie 7,8% populacji stanowili mieszkańcy zagrożeni biedą. W Walonii ten odsetek wynosił 17,3%.

Dużo gorzej na tym polu prezentuje się Region Stołeczny Brukseli. W stolicy dwa lata temu (danych z 2022 r. Eurostat jeszcze nie opublikował) aż 25,4% mieszkańców uznano za zagrożonych biedą. Mówiąc inaczej: co czwarty mieszkaniec Brukseli miał dochody poniżej tzw. granicy biedy.

Za gospodarstwo domowe zagrożone biedą uznaje się takie, którego dochody są niższe niż 60% mediany dochodów gospodarstw domowych danego typu. W Belgii w 2021 r. oznaczało to dla jednoosobowego gospodarstwa domowego dochody poniżej 1.287 euro miesięcznie, a np. dla pary z dwojgiem dzieci dochody poniżej 2.703 euro miesięcznie.

niedziela.be

Drugie życie kościołów

Większość kościołów w Belgii jest pustych. Na msze, także niedzielne zjawia się niewiele osób. Niektóre świątynie otwierane są tylko w określonych godzinach.

Dlatego rząd flamandzki zaapelował do lokalnych władz o danie drugiego życia kościołom parafialnym we Flandrii. 259 z 300 gmin flamandzkich opracowało już plany zagospodarowania dla swoich kościołów. Reszta musi to zrobić do 2025 roku.

Jeden na trzy kościoły zostanie przekształcony np. w bibliotekę, hotel, sklep, restaurację, a nawet w supermarket.

Belgijscy duchowni pogodzili się już z losem kościołów, do których nie uczęszczają wierni. Jest im przykro, kiedy patrzą na tak radykalne zmiany w sakralnych budowlach, ale jednocześnie przyznają, że nie powinny one stać puste. Tylko w 2019 roku zdesakralizowano i zamieniono na hotele, restauracje czy ośrodki kultury 40 świątyń.

hln.be

Nieźrównoważone finanse Walonii

Dług publiczny francuskojęzycznego regionu Belgii wciąż się zwiększa. Według danych Les Engagés – opozycyjnej partii w parlamencie Walonii – zadłużenie regionu jest na dobrej drodze, by w roku 2024 osiągnąć 43 mld euro, prawie

dwukrotnie więcej niż 23 mld euro w 2019 r.

Rząd Walonii argumentuje, że rosnące zadłużenie jest wynikiem serii kryzysów w ciągu ostatnich kilku lat, w tym powodzi w 2021 r., pandemii Covid-19 i gwałtownie rosnących cen energii po inwazji Rosji na Ukrainę.

François Desquesnes – przewodniczący Les Engagés uważa powyższe wyjaśnienie za nieprzekonywujące. „Kryzysy te obciążyły budżet o 4,7 miliarda euro. Z pozostałych 15 miliardów euro 6 miliardów wydano w związku z Covid-19, a wydatek 9 miliardów euro jest po prostu niewytłumaczalny”.

Kolejnym zmartwieniem w dłuższej perspektywie jest starzenie się społeczeństwa Walonii. Przewiduje się, że regionalne wydatki na emerytury podwoją się w ciągu tej dekady z 808 mln euro w 2020 r. do 1,6 mld euro w 2030 r.

Obawy o finanse publiczne Walonii wzrosną w nadchodzących miesiącach, jeśli Europejski Bank Centralny nadal będzie podnosić stopy procentowe, starając się ograniczyć inflację w strefie euro.

Obecny stan finansów Walonii oznacza, że bez zdecydowanych i natychmiastowych działań konieczne będą głębokie cięcia w wydatkach publicznych regionu – perspektywy, które tylko pogorszą sytuację wielu mieszkańców, już borykających się ze znacznymi problemami finansowymi.

brusselstimes.com

Śledztwa w sprawie oszustw najemców lokali socjalnych

Od marca 2021 r. prowadzone są dochodzenia aby ustalić kto, korzystając z lokalu socjalnego we Flandrii, nadal jest właścicielem nierucho-

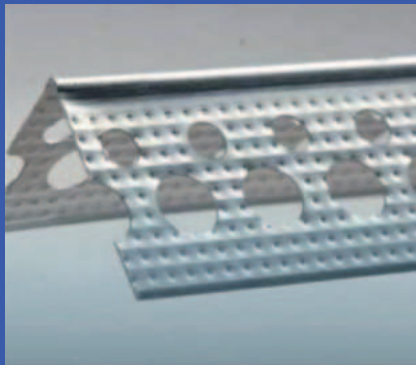
mości lub gruntu w innym kraju. W ciągu dwóch lat wszczęto 724 śledztwa. W przypadku 339 z nich, czyli 47 procent udowodniono oszustwo. Odszkodowania w wysokości dwóch milionów euro zostały już odzyskane. Liczba wykrytych spraw nadal będzie rosła, ponieważ wiele postępowań jest w toku.

W tym czasie 153 rodziny zostały eksmitowane z mieszkań socjalnych, które przypadły rodzinom z listy oczekujących. Każda z tych rodzin musiała również wypłacić średnie odszkodowanie w wysokości 15 000 euro – chociaż istnieją między nimi duże różnice. Sędzia, który orzeka kary pieniężne, traktuje każdą sprawę oddzielnie.

Pod uwagę brana jest wartość nieruchomości znalezionych za granicą: małe mieszkanie w Kongo to nie to samo, co hiszpańska willa. Odszkodowanie nie od razu trafia na konto towarzystwa budownictwa. Zwykle odbywa się to w ratach w ramach planu płatności rozłożonego na około cztery lata. Kraje, w których inspektorzy najczęściej znajdują nieruchomości lokatorów socjalnych, to Maroko, Turcja i Włochy. W sumie dotyczy to 22 różnych krajów. Najbardziej jaskrawym przykładem jest najemca socjalny z Antwerpii, który okazał się właścicielem 16 nieruchomości i 4 mieszkań w Turcji. Inny lokator socjalny jest właścicielem całego bloku mieszkalnego składającego się z ośmiu lokali mieszkalnych.

Rząd flamandzki finansuje te kontrole i postępowania sądowe (w ciągu ostatnich dwóch lat: łącznie milion euro), podczas gdy wpływy z odszkodowań trafiają do firm zajmujących się mieszkalnictwem socjalnym. beursduivel.be

Opracowała:
Karolina Morawska

POLSKI SKLEP BUDOWLANY

Tel.: +32 484 137 895 +32 465 309 956
Tweemontstraat 62, 2100 Deurne

Company Construct
BOUWMATERIALEN

GODZINY OTWARCIA

Poniedziałek - piątek 6.00 - 18.00

Sobota 6.00 - 16.00

Niedziela i święta - zamknięte

**TAŚMY,
PIANKI,
WKRETY, KOŁKI,
SILIKONY**

Wypożyczalnia maszyn

Roofing od €45 netto

Laminaat od €9 m/2

JK ELEKTRO bvba

usługi elektryczne

- 15-letnie doświadczenie na rynku belgijskim
- instalacje domowe, sklepowe, biurowe
 - małe i duże przeróbki
 - domofony, wideofony
 - uziemienie, plany, schematy
- zwiększanie mocy (electrabel, infrax,
- odbiory techniczne instalacji)
- instalacje przeciwpożarowe
 - instalacje alarmowe
 - nowe instalacje

jk.elektro@hotmail.com
Meierhoek 31
2170 Merksem
btw. BE 0688.886.278

Jacenty +32 495 340 632
Adam +32 488 416 538

INSTAL bvba

- ✓ Naprawy i przeglądy kotłów gazowych i olejowych z atestem.
- ✓ Montaż kotłów kondensacyjnych, wentylacji i klimatyzacji.
- ✓ Instalacje centralnego ogrzewania, wodno-kanalizacyjne i gazowe.

**Nasza firma posiada
20-letnie doświadczenie.**

Kontakt: 0494254125, 0498699317
info@instal.be

CHCESZ PRACOWAĆ JAKO POMOC DOMOWA?

- ✓ Atrakcyjne wynagrodzenie i czeki żywieniowe
- ✓ Grafik dopasowany do Twoich potrzeb, praca tylko w tygodniu
- ✓ Jeździj rowerem elektrycznym
- ✓ Codzienna pomoc i szkolenia
- ✓ Wynagrodzenie za ubrania i buty
- ✓ Kontrakt na czas nieokreślony i budowanie emerytury
- ✓ Wynagrodzenie za przejazdy i telefon
- ✓ Pieniądze wakacyjne i premia końcoworoczna
- ✓ Prezenty i dodatki Van Osta

Również w języku polskim!

ZGŁOŚ SIĘ
JUŻ
TERAZ

www.van-osta.be

Antwerpia | Gent | Waasland

- 📍 **Biuro Gent**
Kon. Astridlaan 204 aleksandra@vanosta.net 0484 57 78 49
- 📍 **Biuro Lokeren**
Markt 62 aleksandra@vanosta.net 0484 57 78 49
- 📍 **Biuro Sint-Niklaas**
Kapelstraat 129 dominika@vanosta.net 0484 56 67 08
- 📍 **Biuro Antwerpen**
Mechelse Steenweg 67 u@vanosta.net 03 232 75 34
- 📍 **Biuro Stekene**
Dorpsstraat 163 dominika@vanosta.net 0484 56 67 08

Przegląd prasy polskiej

Nowe obowiązki i podatki w e-handlu

Od maja na platformy sprzedażowe nałożono nowy obowiązek – raportowania wykazu sprzedawców. Zmiany w handlu internetowym obejmą także opodatkowanie niektórych transakcji dotyczących przedmiotów używanych. Urzędnicy mają bacznie przyglądać się opłacaniu podatków, wynikających z dochodów ze sprzedaży internetowej.

Zmiany te są konsekwencją wdrożenia przez Polskę unijnej dyrektywy DAC7 dotyczącej e-handlu i najmu przez internet.

Platformy, które umożliwiają internautom wystawianie produktów na sprzedaż, będą musiały prowadzić wykaz sprzedawców. W nim rejestrowane będą kwoty wszystkich dokonywanych przez nich transakcji. Do tego wykazu dostęp będzie miała skarbowka. Urzędnicy będą mogli śledzić dochody uzyskiwane przez sprzedających w internecie, a następnie weryfikować, czy sprzedający wywiązują się z konieczności opłacania podatków.

Sprzedawcy będą musieli zostać poinformowani o zakresie danych gromadzonych przez administratorów portali.

Informacje takie mają znaleźć się np. w zasadach lub regulaminach danego e-sklepu.

W związku z unijną dyrektywą ustawodawca wprowadził też nowy podatek, który dotyczy osób nieprowadzących działalności gospodarczej. Jeśli zakupimy używany produkt w internecie, a następnie w ciągu 6 miesięcy od zakupu sprzedamy ten produkt drożej niż zakupiliśmy, to trzeba będzie zapłacić podatek dochodowy od uzyskanego zysku.

rmf24.pl

Popyt na mieszkania będzie rok po roku coraz mniejszy

W ostatnich dwóch latach ludność Polski kurczyła się w tempie średnio 170 tys. rocznie – wynika z danych GUS. Jak prognozuje Eurostat, za siedem lat, czyli w 2030 r. w Polsce ma mieszkać już tylko 37,4 mln osób. To o 300 tys. mniej niż obecnie. A potem... wyludnianie zacznie przyspieszać.

Już pięć lat później Polaków będzie 36,5 mln, a po kolejnych pięciu latach, w 2040 r. – tylko 35,8 mln. Innymi słowy, za siedemnaście lat teren Polski zamieszkiwać będzie o 1,8 mln osób mniej niż obecnie. To tak, jakby z mapy kraju znikła Warszawa.

Mieszkańców będzie mniej, a to oznacza, że popyt na mieszkania będzie rok po roku coraz mniejszy. Według szacunków obecnie na rynku jest 2,9 mln mieszkań dostępnych do wynajęcia lub pustostanów czekających na lepsze ceny. Za 17 lat przy realizacji prognozy demograficznej i utrzymywaniu się liczebności gospodarstwa domowego będzie to aż 5,2 mln.

Do tego nowe lokale wciąż są budowane i to w niemałej liczbie.

O ile Polska nie stanie się nagle „mekką dla turystów”, to jest kwestią czasu, kiedy coraz więcej mieszkań okaże się niepotrzebnych, trafią na rynek, lub trzeba będzie zastanawiać się nad wyburzaniem.

Na początku pewnie nie w wielkich aglomeracjach, gdzie ludzie wciąż migrują, ale w końcu ten trend dotknie również je. No, chyba że nastąpi jakiś nadzwyczajny zwrot i zacznie się u nas rodzić dużo więcej dzieci.

businessinsider.com.pl

Rośnie niewypłacalność firm i obywateli

Niebezpiecznie przyspieszyły problemy z wypłacalnością. Restrukturyzacje zadłużenia firm i upadłości konsumenckie biją historyczne wyniki, a rosnące koszty potęgują problemy w gospodarce i nakręcają spiralę zadłużenia.

W I kwartale 2023 r. 1052 firmy zagrożone bankructwem postanowiły szukać ratunku przed upadłością, proponując wierzycielom restrukturyzację zadłużenia. To o 678 więcej niż w I kw. 2022 r. (wzrost o 181 proc.).

Głównym powodem są coraz wyższe ceny i koszty. Przekłada się to na niższy popyt i spadek zamówień. Problemy z wypłacalnością mają zwłaszcza firmy z kredytami. Bardzo mocno odczuwają niedawną serię podwyżek stóp procentowych i szybciej stają się niezdolne do regulowania zobowiązań.

Branżowym liderem niewypłacalności jest handel hurtowy i detaliczny (242 firmy, 23%). Na kolejnych miejscach plasują się przetwórstwo przemysłowe (143 firmy, 13 proc.), budownictwo (127 firm, 12 proc.) i transport (12 firm, 12 proc.).

PAP

Zmiany w prawie pogrzebowym

Prawo pogrzebowe czeka pierwsza od wielu lat szeroka nowelizacja. Ma ona wprowadzić wyższe standardy w branży funeralnej, zrewolucjonizować i usprawnić procedury przechowywania i transportu zwłok, ich kremacji oraz pochówku.

Nowe prawo to szereg zmian dla obywateli, choćby możliwość załatwienia wielu spraw online. Nie będzie już konieczności zgłaszania zgonu w urzędzie stanu cywilnego, zamiast karty zgonu będziemy mogli się posługiwać numerem jak przy e-recepcie – ale też łatwiej będzie odszukać grób osoby bliskiej.

Nowe przepisy przełożą się też na niższe opłaty na cmentarzach, m.in. dzięki łatwiejszemu lokalizowaniu kolumbariów na cmentarzach czy elektronicznym powiadomieniom o terminie opłacenia grobu.

Jednocześnie wszystkie podstawowe kwestie, jak prawo do grobu, pozostają niezmienione, ale zapisane wprost w ustawie, aby nie musieć sięgać do orzeczeń sądów, jeżeli ktoś chce znać swoje prawa.

money.pl

Polacy za obniżeniem wieku emerytalnego

W badaniu agencji badawczej Smartscope na zlecenie Interii zapytano respondentów o to, czy wiek emerytalny powinien

zostać obniżony, zrównany dla kobiet i mężczyzn, oraz czy powinien on zostać podniesiony. Obecnie wiek emerytalny wynosi dla kobiet 60 lat, zaś dla mężczyzn 65.

Z badania wynika, że 47 proc. respondentów jest zdania, iż wiek emerytalny powinien zostać obniżony; tak na to pytanie odpowiedziało 52 proc. kobiet i 43 proc. mężczyzn. Za zrównaniem wieku emerytalnego opowiedziało się natomiast 44 proc. respondentów, w tym 53 proc. mężczyzn, oraz 36 proc. kobiet.

Z badania wynika również, że 20 proc. badanych (w tym 14 proc. kobiet i 26 proc. mężczyzn) uważa, iż obecny wiek emerytalny powinien zostać podniesiony.

Za przejściem na wcześniejszą emeryturę jest najwięcej osób młodych i w średnim wieku, w grupach wiekowych 25-34 lata, oraz 35-44 lata.

Sondaż Interii pokazuje też, że średnio Polacy wskazują, iż kobiety powinny przechodzić na emeryturę w wieku 59 lat, a mężczyźni – 62.

PAP

Punkt wyrobienia szybkich paszportów tymczasowych

Obywatele Polski, którzy zaplanowali podróż, ale nie mają ważnego paszportu, będą mogli wyrobić szybki paszport tymczasowy w punkcie otwartym na

Lotnisku Chopina. Cała procedura zajmie 15 minut. Ten dokument będzie wydawany w oparciu o bilet lotniczy na okres odbycia podróży, zgodny z wymogami danego kraju. Przeważnie będzie to od trzech do sześciu miesięcy. Maksymalny termin ważności to rok.

Do punktu MSWiA na Lotnisku Chopina w Warszawie po szybki paszport tymczasowy będzie mógł zgłosić się obywatel, który mimo zaplanowanego wyjazdu nie ma ważnego dokumentu podróży. Potrzebny będzie mu dokument potwierdzający tożsamość, jeśli taki posiada, a także ważny bilet lotniczy. W przypadku dzieci potrzebna będzie też zgoda obojga rodziców.

Po taki paszport będą mogły się też zgłosić osoby z podwójnym obywatelstwem, które przyjechały do Polski. Zdarza się, że przyjeżdżają one, mając paszport innego kraju, choć zgodnie z przepisami obywatel RP powinien legitymować się przed polskimi organami polskim dokumentem tożsamości. Teraz takie osoby będą mogły szybko wyrobić na lotnisku tymczasowy dokument.

Punkt jest podłączony pod wszystkie systemy, które umożliwiają wystawienie paszportu tymczasowego, a na miejscu będzie można zrobić sobie właściwe zdjęcie. Za wyrobienie takiego paszportu w punkcie płać się będzie 30 zł kartą.

Punkt wydawania szybkich paszportów tymczasowych będzie działał od poniedziałku do piątku, w godzinach 8.00-20.00. Mieści się na poziomie odlotów w strefie ogólnodostępnej Terminalu A Lotniska Chopina w Warszawie. Możliwe, że takie punkty zostaną otwarte na innych lotniskach w Polsce.

bankier.pl

Opracowała:

Katarzyna Frankowska

Z życia polskiej szkoły w Antwerpii

Uroczysta gala rozdania nagród

22 kwietnia 2023 roku, w Ambasadzie RP w Hadze, miała miejsce uroczysta Gala

Dyktanda Polonijnego w Beneluksie, w czasie której oficjalnie ogłoszono miejsca zajęte przez laureatów tego konkursu i rozdano im nagrody. Uczestniczyli w niej, wraz z rodzinami, również i nasi podopieczni. Dostarczyli nam oni kolejnej satysfakcji i wielkiej radości swoimi wynikami, bowiem:

- tytuł Mistrza Ortografii w Beneluksie w kategorii klas I-III uzyskała Opiatowska Hanna,
- tytuł Pierwszego Wicemistrza Ortografii w Beneluksie w kategorii liceum wywalczyła Julia Pyzio,
- tytuł Drugiego Wicemistrza Ortografii Polskiej w kategorii klas I-III zdobył Leon Żywanowski.

- tytuł Mistrza Ortografii w Beneluksie w kategorii klas I-III uzyskała Opiatowska Hanna,
- tytuł Pierwszego Wicemistrza Ortografii w Beneluksie w kategorii liceum wywalczyła Julia Pyzio,
- tytuł Drugiego Wicemistrza Ortografii Polskiej w kategorii klas I-III zdobył Leon Żywanowski.

Raz jeszcze serdecznie gratulujemy wiedzy z zakresu ortografii i interpunkcji polskiej oraz wyczucia językowego.

Jesteśmy z Was dumni!

Lubimy tu być – Dzień Polski w Brukseli

7 maja 2023 r. kilka tysięcy uczestników spotkało się w Parku Cinquantenaire w Brukseli na Dniu Polskim. Piknik ten odbył się po raz drugi i był adresowany do wszystkich, którzy chcieli dowiedzieć się czegoś więcej o polskiej kulturze i historii oraz do Polonii mieszkającej w Belgii, aby mogła poczuć się u siebie i spędzić razem czas. Nie mogło zatem zabraknąć tam naszej szkoły! Otoczeni barwami narodowymi, polską historią, muzyką, tańcem, językiem polskim i

specjałami regionalnymi z całej Polski, prezentowaliśmy tam dorobek naszej placówki.

W ramach warsztatów przygotowanych przez nas, dzieci odwiedzające nasze stoisko mogły wykonać sobie pamiątkową przypinkę. Cieszymy się, że mogliśmy przyłączyć się do obchodów Dni Polskiego Dziedzictwa, świętowanych na całym świecie w maju przez Polaków mieszkających poza Polską.

Łączy nas pamięć

19 kwietnia przypada rocznica wybuchu powstania w Getcie Warszawskim – największego zbrojnego zrywu Żydów podczas II wojny światowej, a zarazem pierwszego powstania miejskiego w okupowanej Europie. Tego dnia Muzeum Historii Żydów Polskich „POLIN” organizuje corocznie akcję społeczno-edukacyjną „Żonkile”, w którą włącza się zawsze nasza szkoła.

W tym roku nie było inaczej! Uczniowie tego dnia nie tylko obejrzieli ekranizację przedstawiającą losy polskich Żydów, rozmawiali z nauczycielami na temat ich zagłady. Podczas zajęć wykonali również w hołdzie bohaterom żółte żonkile.

Dlaczego? Powstanie w Getcie Warszawskim jest na świecie symbolem walki o godność, a znakiem pamięci o nim jest ten skromny wiosenny kwiat – żonkil.

Przystanek Historia w naszej szkole

W sobotę 29 kwietnia 2023 r. gościliśmy w szkole edukatorów i grupę teatralną z Biura Przystanków Historia Instytutu Pamięci Narodowej w Warszawie, którzy przygotowali dla naszych uczniów niezwykle ciekawe zajęcia.

Klasy starsze szkoły podstawowej i licealne wzięły udział w projekcie „Dzieci Wojny. Losy dzieci polskich podczas II wojny światowej”. Zapoznał on naszych uczniów z bardzo trudnym dzieciństwem osób dorastających w okresie wojny na ziemiach polskich. Głód, chłód, ubóstwo i nieustanne zagrożenie... Nasi podopieczni mogli przekonać się jak losy dzieci wojny różniły się od ich własnego życia.

Młodszy uczniowie z kolei wzięli udział w zajęciach pt. „Pies Ciapiek – maskotka

dywizjonu 305”, prowadzonych na podstawie animowanego filmu edukacyjnego dla dzieci „Pies Ciapiek” z serii „Co by było, gdyby zwierzęta mówiły?”. Jego bohaterem i narratorem jest pies Ciapiek, pupil Dywizjonu 305, który przybliżył naszym uczniom zmagania polskich lotników walczących u boku zachod-

nich aliantów i wyjaśnił rolę, jaką odegrali oni w II wojnie światowej.

Niewątpliwą atrakcją tego dnia był spektakl „Historia Misia Wójtki”, mówiący o przygodach niedźwiadka, którego zaadoptowali polscy żołnierze z Armii Generała Andersa. Wójtek, bo tak nazwano misia, przeszedł z żołnierzami z Iranu przez Palestynę, Egipt, Włochy i dotarł z nimi aż

do Szkocji. Niedźwiadek po zakończeniu wojny został umieszczony w ogrodzie zoologicznym w Edynburgu, gdzie dożył swoich dni, odwiedzany przez swoich wojennych kompanów. Nasi uczniowie naprawdę byli pod wielkim wrażeniem niedźwiadzia walczącego u boku Polaków pod Monte Cassino!

ASOBI

interieur

Kim jesteśmy?
Asobi Interieur BV to firma, która wykonuje wszystkie remonty od początku do końca: łazienki, kuchnie oraz kompletne renowacje.

Szukamy kogoś kto potrafi:

- kłaść płytki,
- wykonywać drobne prace tynkarskie,
- wylewać posadzki,
- wykonywać proste prace hydrauliczne i elektryczne,
- posiada prawo jazdy B (kat. BE mile widziana),
- posługuje się językiem niderlandzkim, angielskim lub francuskim.

Szukamy osoby:

- zmotywowanej i zaangażowanej,
- wykazującej się inicjatywą.

Co oferujemy?

- dobre warunki zatrudnienia,
- atrakcyjne wynagrodzenie,
- dodatki,
- samochód służbowy.

Zainteresowany?

- zadzwoń: +32 (0)475 38 94 65
- lub napisz: kris@asobi.be

Oferujemy:

Kontrakt bezterminowy od 1. dnia pracy, bardzo atrakcyjne wynagrodzenie, gwarancję wypłaty na czas, czeki żywnościowe po **8 euro od 1. dnia pracy**

100% zwrot kosztów transportu, odzież ochronną, wakacyjne, premie roczne.

Atrakcyjne dodatki pieniężne do wynagrodzenia (premie "przywitalne" dla osób rozpoczynających pracę, które dołączyły do naszej firmy z własnymi klientami; premie "motywacyjne" za stuprocentową frekwencję w pracy dla osób pracujących na pełny etat oraz premie „za polecenie firmy” - za polecenie naszej firmy i przyprowadzenie nowej osoby, która podejmie pracę w firmie Belgica. Wszelkiego rodzaju świadczenia socjalne oraz płatny urlop edukacyjny.

Zatrudniamy zmotywowane osoby, również bez własnych godzin!

Czekamy na Wasze telefony. Z przyjemnością odpowiemy na wszelkie Wasze pytania dotyczące pracy w firmie Belgica.

0488 01 20 00 Antwerpia
0489 95 44 33 Bruksela
0485 46 06 06 Bruksela

Pracę podczas nieobecności klienta (centrum prasowania lub zastępstwo), pomoc w sprawach administracyjnych (bank, urząd gminy, ubezpieczenie itp.)

W celu ułatwienia rozliczenia dwa przedostatnie pracujące dni każdego miesiąca biura czynne są w godzinach od 9.00 do 19.00; w pozostałe dni pracujące biura czynne są od 9.00 do 17.00.

Nie pobieramy od klientów dodatkowych kosztów!

NASZE BIURA:

✦ Italiëlei 213
2000 Antwerpen
☎ 03 301 11 11
✉ info@belgicaservices.be

✦ Chaussée de Waterloo 117
1060 Saint-Gilles
☎ 02 335 35 35
✉ info@belgicaservices.be

✦ Avenue Rogier 411
1030 Schaerbeek
☎ 02 335 35 35
✉ info@belgicaservices.be

PRASOWALNIA:

✦ Steenweg naar Halle 12
1652 Alsemberg
☎ 02 335 35 35
✉ info@belgicaservices.be

www.belgicaservices.be

Bądź na bieżąco!
Polub nas na Facebooku
BelgicaServices

Nasze biuro w Antwerpii:
Italiëlei 213
2000 Antwerpen
Tel.: 0488 01 20 00

8€

**Szukasz pracy w
dienstencheques?
Oferujemy atrakcyjne stawki!***

38 h / tydz.: 14,96 €
30-37 h / tydz.: 14,86 €
20-29 h / tydz.: 14,54 €
13-19 h / tydz.: 14,22 €

**dla osób posiadających własnych klientów*

 BELGICA
DIENSTENCHEQUES

Jak zarobić w czasach kryzysu

Zarabianie w czasach kryzysu może być wyzwaniem, ale istnieją sposoby, aby osiągnąć sukces finansowy nawet w trudnych warunkach. Oto kilka sposobów, które mogą pomóc w osiągnięciu celu.

1. Sprzedaż używanych rzeczy

Jeśli masz w swoim domu rzeczy, których nie używasz, ale są w dobrym stanie, możesz spróbować je sprzedać. Portale aukcyjne i serwisy ogłoszeniowe to doskonałe miejsce na sprzedaż starych ubrań, książek, sprzętu elektronicznego czy mebli. Możesz też handlować na targach lub organizować garażowe wyprzedaże.

Sprzedaż rzeczy, których już nie potrzebujemy, może przynieść nam dodatkowe pieniądze. Można to zrobić za pośrednictwem internetowych platform aukcyjnych, takich jak eBay czy Allegro, lub poprzez organizowanie garażówek. Możemy sprzedać ubrania, książki, meble czy inne rzeczy, które nam nie są już potrzebne.

2. Freelancing

Jeśli posiadasz jakieś umiejętności, które mogą być przydatne dla innych, takie jak projektowanie graficzne, copywriting, programowanie czy tłumaczenia, możesz spróbować swoich sił jako freelancer. Istnieje wiele platform, takich jak Upwork czy Freelancer, które pomagają połączyć freelancerów z klientami z całego świata.

3. Usługi dla lokalnych biznesów

Lokalne firmy, takie jak sklepy spożywcze, restauracje czy firmy sprzątające, mogą potrzebować pomocy w prowadzeniu biznesu. Jeśli masz jakieś umiejętności jak np. marketing internetowy, zarządzanie

mediami społecznościowymi czy księgowość, możesz zaoferować swoją pomoc i usługi.

4. Inwestowanie w kryptowaluty

Inwestowanie w kryptowaluty jest ryzykowne, ale może być opłacalne, jeśli dobrze dobierzesz swoje inwestycje. Możesz kupować kryptowaluty takie jak Bitcoin czy Ethereum i trzymać je jako długoterminową inwestycję, lub handlować nimi na giełdach kryptowalutowych.

5. Własny biznes

Jeśli masz pomysł na własny biznes oraz umiejętności i środki, aby go uruchomić, to można spróbować. W czasach kryzysu wiele ludzi szuka alternatywnych źródeł dochodu i może być skłonnych do korzystania z usług nowych firm.

6. Praca dodatkowa

Jednym ze sposobów na uzupełnienie budżetu jest znalezienie pracy dodatkowej. Można szukać ofert pracy w internecie, w gazetach lub w biurach agencji pracy tymczasowej. Może to być praca na pełen etat lub na część etatu w zależności od tego, jak wiele czasu można poświęcić na dodatkową pracę.

7. Rozpoczęcie działalności gospodarczej

Jeśli masz pomysł na własny biznes, to czas kryzysu może być dobrym momentem na jego rozpoczęcie. Wiele firm za-

czyniało swoją działalność w trudnych czasach i odniosło sukces. Warto jednak pamiętać, że rozpoczęcie własnej działalności wymaga odpowiedniej wiedzy i przygotowania.

8. Inwestycja w siebie

Inwestowanie w siebie może przynieść korzyści w przyszłości. Można uczyć się nowych umiejętności, brać udział w kursach czy szkoleniach, które pozwolą na zdobycie cennych doświadczeń, co może pomóc w znalezieniu lepiej płatnej pracy.

9. Dodatkowe źródło dochodu online

Możliwości zarabiania pieniędzy w internecie są dzisiaj niemal nieograniczone. Można zarabiać na sprzedaży produktów w sklepach internetowych, na pisaniu tekstów dla firm czy na prowadzeniu bloga. Istnieją także różne serwisy oferujące możliwość wykonywania drobnych zadań za pieniądze.

W czasach kryzysu warto szukać sposobów na dodatkowe zarobki. Trzeba jednak pamiętać, że każdy z tych sposobów wymaga cierpliwości, determinacji, poświęcenia czasu i ciężkiej pracy, aby osiągnąć zamierzony cel. Powyższy artykuł nie jest poradą prawną ani życiową, jest tylko informacją o istniejących możliwościach.

Ewa Janik

Powyższy artykuł nie jest poradą prawną ani życiową, jest tylko informacją o istniejących możliwościach.

Sila inspiracji

Druga edycja

Zapraszamy na cykl spotkań
„SIŁA INSPIRACJI” dedykowany dla Ciebie!

„SIŁA INSPIRACJI” - to unikalne wydarzenia, stworzone przez Panią Izabelę Karbowskią we współpracy z firmą Belgica. Spotkania w kameralnej atmosferze mają na celu inspirowanie Was do odkrywania nowych możliwości. Zapraszamy do rozwijania swojego potencjału i czerpania inspiracji z historii naszych gości.

Kiedy?

10 Czerwca
16.00 – 19.00

Gdzie?

Italiëlei 213,
2000 Antwerpen

Wstęp
wolny

Izabela
Karbowski

Nazywam się Izabela Karbowski - jestem mamą i osobą pracującą jako pomoc domowa, od niedawna w barwach biura Belgica. Czas wolny spędzam z rodziną i przyjaciółmi, lubię też podróżować. Jestem kreatywna i bardzo lubię się dzielić tą pasją z innymi, dlatego jako wolontariuszka prowadzę zajęcia plastyczno-techniczne dla dzieci i rodziców. Tym razem chcę zainspirować was do czegoś nowego, co może zmienić wasze życie na lepsze!

**Poznaj naszych
kolejnych gości. Ludzi,
którzy Cię zainspirują!**

Nazywam się Monika Wolska z zawodu jestem krawcową, na codzień pracuję w fabryce, która zajmuje się produkcją bielizny Marie Jo i PrimaDonna. Po godzinach świadczę usługi krawieckie. Zajmuję się również haftem maszynowym. Moją pasją jest przerabianie ubrań jeansowych i nie tylko, tak zwany upcykling. Chcę dzielić się i зараżać innych tą pasją, ponieważ przez ubiór można wyrażać siebie. Moje motto brzmi "Jestem wyjątkowa, więc moje ubranie wyróżnia mnie z tłumu"

Facebook: Naatatelier By Moni

*Monika
Wolska*

*Aneta
Kołodziejaska*

Od ponad 8 lat prowadzę tu swoją pracownię krawiecką w Sint Antonius-Zoersel i chyba moim największym sukcesem jest to, że moi klienci mówią o mnie

- "Jeśli Ty mi nie pomożesz to kto inny?"

Taki też był mój pierwotny zamiar, kiedy w mojej głowie rodził się pomysł na logo mojej działalności: "t handig Antje" w tłumaczeniu na Polski "Zręczna Antje"

Empatię do ludzi, kreatywność i umiejętność szycia wyssałam chyba razem z mlekiem mojej mamy 😊 i z wielką satysfakcją dzielę się moim darem z innymi. Pozdrawiam serdecznie, Aneta Kołodziejaska

**Więcej informacji:
iza.karbo@gmail.com
0486 16 44 72**

www.thandigantje.com - Facebook: T handig Antje

Śmieci we Flandrii. Jak segregować, gdzie, co i jak wyrzucać?

Od dawna zbierałam się do spisania informacji na temat śmieci we Flandrii. Nie wiem, co prawda, czy kogokolwiek to obchodzi, ale już nieraz przekonałam się, że ludzie szukają czasami najdziwniejszych informacji, a poza tym taką akurat mam fantazję, by o śmieciach pisać.

Co robimy ze śmieciami we Flandrii?

Przede wszystkim należy je segregować i pozbywać się ich w legalny, uczciwy sposób. Wszystko, co nadaje się jeszcze do użytku, najlepiej sprzedać, oddać do Kringwinkel lub jakiejś organizacji, by dać rzeczom drugie albo i trzecie czy czwarte życie.

Za odbiór śmieci we Flandrii odpowiadają gminy lub spółki międzygminne,

przy czym każda gmina ma własne przepisy i regulacje dotyczące odbioru śmieci. Spora część śmieci odbierana jest jednak przez firmy spod domu. Z innymi trzeba się pofatygować do specjalnego kontenera, a jeszcze inne odwieźć do parku recyklingu, sklepu czy innego miejsca.

Przy czym pamiętać należy, że worki wystawiamy przed dom po godzinie 18. lub wcześniej rano.

innych będzie podobnie, ale – jako się rzekło – detale mogą się różnić.

I tak: u nas szkło wynosi się do specjalnych kontenerów ustawionych w każdej wiosce. Papier wystawiamy przed dom w dniu odbioru zwyczajnie luzem, czyli zwykle w kartonach czy papierowych torbach. Na pozostałe odpady są specjalne worki, które kupujemy w urzędzie gminy lub wybranych sklepach w swojej okolicy.

Uwaga! Inne worki nie zostaną odebrane spod waszego domu! Worki z niewłaściwą zawartością też mogą zostać nieodebrane, gdy tylko zostanie zauważone coś niewłaściwego w danym worku. Podobnie, gdy worek będzie np. za ciężki.

W wielu sklepach są punkty odbioru baterii czy drobnych sprzętów elektrycznych, w niektórych miejscach można zostawić butelki z olejem po frytkach, a przeterminowane leki oddamy w swojej aptece.

Segregowanie śmieci

Flandria ma ogólne jednolite zasady, ale mogą się odrobinę różnić w zależności od możliwości danej gminy. Dokładne informacje trzeba sprawdzić w swojej gminie. Tam też dostaniecie kalendarz odbioru śmieci oraz adekwatne worki.

O sortowaniu śmieci opowiem na podstawie mojej gminy. W

kontenery na szkło i ubrania oraz nielegalnie pozostawione śmieci

W naszej gminie mamy aktualnie specjalne worki na: śmieci mieszane (worki czarne), na PMD (worki niebieskie), GFT (worki zielone), worki na psie odchody, worki na pieluchy.

Jak należy segregować śmieci?

Szkło wrzucamy do specjalnych kontenerów – segregując osobno szkło kolorowe, osobno niebarwione. Wyrzucamy je tylko w określonych godzinach, by nie przeszkadzać hałasem ludziom mieszkającym w pobliżu (nie wolno tłuc się po nocy). Nie wolno też zostawiać szkła pod kontenerem, co niestety ludzie czasem robią. Gdy kontener jest pełny, zabieramy szkło do domu, by wyrzucić je po opróżnieniu kontenera. Słoiki i butelki muszą być puste. Mycie ich nie jest wymagane.

Do kontenerów na szkło **NIE WRZUCAMY**: szkła żaroodpornego, szkła kryształowego, terakoty, żarówek, luster ani nakrętek plastikowych czy kapsli (miejsce tych ostatnich jest w workach PMD).

Opakowania plastikowe, metalowe i kartony po napojach zbieramy do niebieskich worków zakupionych w swojej gminie.

Do nowych niebieskich worków wrzucamy:

- plastikowe butelki, flakony, tubki, pojemniczki, tacki, folie, worki,
- metalowe puszki po konserwach i napojach, zatyczki i zakrętki, aluminiowe tacki i pojemniki, puszki po sprayach,
- kartony po mleku, soku, zupie, śmieci itp.,
- kapsułki do automatów kawowych (od stycznia 2023).

Przy czym nie wkładamy jednego pojemnika do drugiego, bo maszyny sortują-

ce nie ogarną tego. Butelki spłaszczamy wzdłuż (nie robimy z nich kulki) i zakręcamy.

Nie wrzucamy do worków PMD:

opakowań składających się z dwóch materiałów, opakowań po produktach trujących, opakowań po oleju, smarach, pestycydach, materiałach palnych, kleju, farbie, silikonie, opakowań o pojemności większej niż 8L, styropianu, innych plastikowych rzeczy jak wiadra, zabawki etc.

Gdy butelka plastikowa po np. żelu do WC ma tzw. bezpieczną zakrętkę, musimy wyrzucić ją do KGA w parku recyklingu; gdy ma zwykłą, można wyrzucić do PMD pustą, (z resztkami produktu zawsze do KGA).

Papier i karton

W wielu gminach wystawiamy przed dom w pudełkach lub papierowych workach czy torbach. Można go też zawieźć do parku recyklingowego, gdzie papier oddamy **gratis**.

Do papieru wyrzucamy kartony, gazety, papier do drukarki i wszelakie inne papiery, ale także pudełka po jajkach (oczywiście nie plastikowe).

Nie wolno wyrzucać do papierów:

opakowań brudnych czy zatuszczonych, celofanu, zdjęć, tapet ani aluminiowych folii. Pudełek nie wolno sklejać taśmą samoprzylepną. Niektóre paragony ze sklepów (papier termiczny) też nie nadają się do tych odpadów – papier termiczny rozpoznamy po tym, że po przerysowaniu go paznokciem zobaczymy czarny ślad.

GFT Groente-Fruit-Tuinafval (odpady warzywno-owocowo-ogrodowe, czyli kompostowe).

Wystawiamy je przed dom w specjalnych workach. Nowe worki są zwykle biodegradowalne i są przerabiane z kompostem.

Do worków GFT wrzucamy:

- resztki jedzenia (zarówno obierki, jak gotowane resztki z obiadu, resztki ryb i mięsa, ale bez kości, resztki chleba, sera),
- skorupki z jajek,
- fusy z kawy i papierowe filtry,
- drobne odpadki ogrodowe jak trawa, liście, drobne gałązki i trociny,
- nawóz od małych zwierząt domowych jak królik czy świnka morska,
- rośliny doniczkowe razem z ziemią,
- ręczniki papierowe.

Nie wrzucamy: sosu, tłuszczu, torebek z herbaty i kawy, kości i muszelek, ziemi, piasku, wypełnienia kocięj kuwety, nawozu dużych zwierząt.

Pozostałe odpady domowe zbieramy do czarnych worków na odpady mieszane.

Drobne niebezpieczne odpady

Farby, lakiery, kleje, itd., kartridże do drukarki, produkty żrące, łatwopalne, kwasy, pestycydy, baterie i akumulatory, igły do strzykawki (w specjalnych kontenerkach dostępnych w aptekach), detektory dymu, odwozimy do parku recyklingu.

W niektórych sklepach, szkołach, urządach znajdują się punkty odbioru baterii.

Oleje i tłuszcze

Używane oleje zbieramy do butelek i odwozimy do parku recyklingu lub specjalnych punktów czy kontenerów w swojej okolicy, gdzie oddajemy je gratis.

Elektryczne urządzenia i aparaty

Czyli telefony, suszarki do włosów, lodówki, czy lampy:

- można oddać za darmo podczas zakupu nowego sprzętu w sklepie (także podczas zakupu z dostawą do domu stary sprzęt jest odbierany, z tym że w niektórych sklepach trzeba to zgłosić

Polski sklep spożywczy w Belgii

STOKROTKA

Produkty prosto z POLSKI!

NAJTANIEJ W MIEŚCIE

Dostawa świeżego towaru 7 dni w tygodniu

STOKROTKA

GALLIFORTLEI 39
2100 DEURNE

0485210082

Stokrotka.pl@hotmail.com

przy zakupie i czasem są naliczane opłaty),

- można oddać do Kringwinkel, gdy sprzęt jest sprawny (duże rzeczy są odbierane z domu za darmo),
- można oddać za darmo w recydlagepark (park recyklingu) lub recuperinzamelpunt (czyli np. w niektórych sklepach, szkołach, firmach); w przyszłości drobne sprzęty mają też być odbierane przez listonoszy.

Gdzie wyrzucamy nieużyte leki i opakowania po lekach?

Resztki przeterminowanych i nieużytych leków zanosimy do swojej apteki (bez kartonowych pudełek i ulotek).

Opakowania po lekach sortujemy:

- puste blistry po tabletkach wrzucamy do czarnych worków,
- szklane butelki po syropach do szkła, plastikowe do PMD,
- Pudełka kartonowe i ulotki wrzucamy do papierów,
- igły, zdjęcia rentgenowskie, resztki kosmetyków czy chemikaliów odwozimy do parku recyklingu (KGA).

Parki recyklingu

W naszej gminie (podobnie pewnie w wielu innych) jest park recyklingu, do

którego możemy zawieźć samodzielnie większość śmieci. Zarówno te wyżej wymienione, jak i inne. U nas aktualnie wizytę w parku recyklingu trzeba sobie zabukować przez internet. Do parku nie wjedzie nikt spoza gminy, a każda wizyta jest odnotowana automatycznie w systemie.

Wjazd do parków recyklingu blokują często szlabany, otwierane przez zeskanowanie dowodu osobistego lub odczytanie rejestracji samochodu.

Niektóre śmieci możemy zostawić za darmo, za odbiór innych należy zapłacić.

U nas wygląda to tak, że przed wjazdem na teren płatny jest szlaban, który otwiera się za pomocą dowodu osobistego. Wtedy system odczytuje i notuje nasze dane, a nasz pojazd jest ważony. Potem rozładujemy nasz „dobyttek”

do poszczególnych kontenerów, dzieląc wszystko na drewno, metal, plastik etc. Jest tam zawsze obecny pracownik, którego można się poradzić i poinformować, co-gdzie-jak.

Po rozładowaniu zmierzamy do wyjazdu, gdzie nasz pojazd jest ponownie ważony i obliczana jest cena, jaką musimy zapłacić, by otworzył się kolejny szlaban. Płacimy kartą i możemy opuścić park.

Na tej stronie znajdziecie alfabetyczną listę poszczególnych rzeczy wraz z informacją, jaki to rodzaj odpadów. – Przydatna ściągawka przed wizytą w parku recyklingu i nie tylko:

www.ivio.be/nl/afval-sorteerwijzer?l=B

Polecam też wszystkim mieszkającym w Belgii apkę Recycle! Znajdziecie w niej kalendarze i miejsca odbioru śmieci w swojej okolicy, a także wszystkie zasady sortowania tychże w Belgii.

Inne moje przemyślenia i obserwacje poczynione na belgijskiej ziemi znajdziecie na blogu: belgianasznowydom.blogspot.be i w dalszych numerach “Flandrii po polsku”.

Magdalena B-P

To jest miejsce na Twoją reklamę

Nie czekaj!
Napisz lub zadzwoń
i skorzystaj
z nowych promocji!

antwerpiapolsku@gmail.com

Oficjalny Przedstawiciel NC+

Golbik Tomasz

Umowy i Dekodery z NC+
Montaż satelity od A do Z
Telewizja internetowa
Sprzedaż wszystkich akcesoriów

TV SAT SERVICE 24h 7/7

Gsm: +32 0484 02 44 95
E-mail: tomaszgolbik88@hotmail.com
BTW BE 0682.964.231

Dzień świra

Pamiętacie Państwo znakomity film w reżyserii Marka Koterskiego „Dzień świra” i jego głównego bohatera, sfrustrowanego nauczyciela Adasia Miauczyńskiego?

Zaburzenie obsesyjno-kompulsywne, bo ono będzie przedmiotem poniższego artykułu, to jedno z najslabiej rozumianych zaburzeń. Przez to, w jaki sposób jest przedstawiane, część z nas zupełnie nie dostrzega jego powagi myśląc, iż kompulsja to jakaś taka forma dziwactwa, czy też niezdrowego przyzwyczajenia. Tymczasem osoba, która doświadcza obsesji, czyli charakterystycznych natrętnych myśli oraz wyobrażeń, przechodzi przez prawdziwe psychiczne tortury, odczuwając silną potrzebę podporządkowania się tym myślom.

Jest to dosyć skomplikowane zaburzenie i daje różne objawy w zależności od osoby, która na nie cierpi. Ważne jest zatem podnoszenie świadomości na jego temat. Bo tak, jak w przypadku innych zaburzeń, cierpi z jego powodu nie tylko pacjent, ale także jego najbliżsi.

Zaburzenie – jak wynika z jego nazwy – składa się z dwóch ważnych elementów, czyli obsesji i kompulsji. Zaliczane jest ono do zaburzeń nerwicowych związanych ze stresem. Obsesje to natrętne myśli, wyobrażenia lub doznania. Co jest tutaj niezwykle istotne, to fakt, iż pojawiają się one bez naszego świadomego udziału. Osoba nimi dotknięta zastanawia się, skąd one w ogóle powstają i dlaczego. Są trudne do kontrolowania i niechciane. To znaczy doświadczamy pojawiających się notorycznie dręczących nas myśli, mimo iż wcale ich nie chcemy i z ich powodu cierpiemy, ponie-

waż są one z reguły dla nas wyjątkowo nieprzyjemne i stresujące. Często powodują silne poczucie lęku, a czasem wręcz poczucie, że coś złego się stanie.

I nie mówimy tu o intuicji, kiedy czasami faktycznie przeczuwamy, że coś nieprzyjemnego może się wydarzyć. Nie jest to też sytuacja, kiedy faktycznie czymś się martwimy. Dla lepszego zobrazowania, czym jest obsesyjne myślenie, wyobraźmy sobie, że nasz partner wyrusza autem w długą podróż, a my martwimy się, ponieważ warunki pogodowe są niesprzyjające i jest ryzyko, że auto może wpaść w poślizg. W takim wypadku martwienie się jest uzasadnione, istnieje bowiem realny powód z troskania.

Zupełnie inną jest jednak sytuacja, kiedy budzimy się rano, nasz partner jest w drugim pokoju, a my doświadczamy myśli, że może mu się coś złego stać, albo że może umrzeć, bądź też że to my wyrządzimy mu krzywdę. Albo krojąc nożem chleb wyobrażamy sobie, że tym samym nożem moglibyśmy ugodzić nasze dziecko. I ta myśl zaczyna nas obsesyjnie dręczyć. Każdemu z nas oczywiście mogą zdarzyć się myśli niechciane i przerażające. I kiedy nam się taka absurdalna myśl zdarzy, staramy się po prostu zająć czymś innym głowę.

Natomiast w przypadku zaburzeń obsesyjno-kompulsywnych myśli te są na tyle silne i obezwładniające, że nie możemy, nie dajemy rady odwrócić od nich uwagi. Częstotliwość występowania obsesyjnych myśli jest w przypadku takiej osoby większa i – najkrócej rzecz ujmując – znacznie utrudnia takiej osobie funkcjonowanie.

Obsesje możemy podzielić na kilka rodzajów. Są to:

- myśli o niepokojącej treści,
- wyobrażenia, czyli przerażające i niechciane sceny (scena wypadku albo na przykład wyobrażenie jak wypada nam z rąk dziecko),
- ruminacje, czyli nieproduktywne i nadmierne przeżywanie jakiegoś tematu, czy też wydarzenia i nieustające analizowanie tej sytuacji od nowa i od nowa,
- wątpliwości, czyli na przykład zastanawiamy się po wyjściu z domu, czy wyłączyliśmy żelazko, czy zamknęliśmy kran w łazience, albo czy aby na pewno zamknęliśmy drzwi na klucz. I kiedy wracamy do domu, aby sprawdzić, czy drzwi zostały zamknięte, upewniamy się, że tak, to za chwilę ponownie wracamy do mieszkania, aby po raz kolejny sprawdzić, czy dom jest zamknięty,
- impulsy, czyli przymusy wykonania jakiejś czynności,
- fobie, czyli odczuwanie lęku przed daną sytuacją jak np. niejadanie w restauracji, ponieważ mamy lęk, że ktoś napluje nam do jedzenia, albo że kuchnia restauracyjna jest brudna i w związku z tym czymś się zarazimy,
- rytuały polegające na tym, że w głowie przeprowadzamy rytualne procesy myślowe.

Przykładowo, zanim przystąpimy do pracy musimy wykonać jakieś działanie czy też szereg działań mentalnych, czyli coś policzyć, coś sobie wyobrazić, wyobrazić sobie w myślach trzy granatowe trójkąty itp.

Osoby cierpiące na zaburzenie obsesyjno-kompulsywne często doświadczają myśli związanych z brudem i zarazkami. W obawie o zarażenie się czymś unikają publicznych toalet, większych zgromadzeń, dotykania klamek, banknotów czy bankomatów, jedzenia w restauracjach itp. Natrętne myśli związane z brudem i zarazkami ściśle łączą się z obawą o uszkodzenie swojego ciała, czy rozwinięciem się nieuleczalnej choroby zagrażającej życiu.

Kolejnym zachowaniem typowym dla zaburzeń obsesyjno-kompulsywnych jest pewien konkretny sposób wykonania zadań, ułożenia rzeczy w danej kolejności lub pod odpowiednim kątem. Każde odstępstwo, jak na przykład jeden wieszak w szafie na ubrania zwrócony w niewłaściwą stronę, będzie skutkowało występowaniem natrętnych myśli, stresem, czy bezsennością. I tak osoba dotknięta zaburzeniem obsesyjno-kompulsywnym potrafi przerwać pracę i inne ważne obowiązki, aby zacząć coś układać od nowa. Inaczej nie jest w stanie uspokoić umysłu.

Drugi człon omawianego zaburzenia stanowią kompulsje, czyli innymi słowami mentalne lub też fizyczne reakcje na obsesje. Obsesje powodują stres i wysokie poczucie lęku. A kompulsje to takie czynności, które wykonujemy aby je złagodzić, obniżyć. Aby mieć poczucie, że w pewien sposób kontrolujemy sytuację i aby osoba je wykonująca choć przez chwilę mogła doświadczyć ulgi psychicznej. I tak mogą to być pojedyncze zachowania jak na przykład mycie rąk lub też cały zespół czynności wykonywanych w odpowiedniej kolejności, czyli nie umyjemy rąk raz na jakiś czas, a na przykład kilkadziesiąt razy w przeciągu godziny.

Pojawić się też może tak zwane magiczne myślenie, czyli przykładowo jeśli postoję na środku pokoju przez pięć minut, to nic złego nie wydarzy się mojej siostrze

czy dziecku. Albo wykonam trzydzieści kroków i po każdym wykonaniu trzydziestu kroków pojawia się myśl, że po ich zrobieniu wszystko będzie dobrze z moim mężem. Myśli te, a raczej wynikające z nich działania, mimo iż są irracjonalne, podlegają ponownemu i ponownemu wykonaniu.

W innym wypadku osoba cierpiąca na zaburzenie obsesyjno-kompulsywne jest przekonana, że coś złego się wydarzy. Kompulsje te zabierają bardzo dużo czasu. W rezultacie osoby, które wykonują wszystkie te czynności, są bardzo zmęczone. Tym bardziej, że z czasem przeradzają się one w coraz bardziej i bardziej rozbudowane rytuały. Czynność, jaką jest na przykład przygotowywanie posiłku czy poranna toaleta, może się tym samym przerodzić w codzienny wielogodzinny, wyczerpujący psychicznie i fizycznie proces.

Osobie, która cierpi na zaburzenia obsesyjno-lękowe jest bardzo trudno. Pojawiająca się obsesyjna myśl powoduje ogrom lęku. Rozładowanie go poprzez kompulsywne zachowanie przynosi ulgę, ale jest ona krótkotrwała. Znowu zatem pojawia się natrętna myśl, i znowu powtarza się cały rytuał i wszystkie czynności z nim związane. I tym sposobem mamy do czynienia z błędnym kołem, z którego nie można się wyzwolić. Zachowanie to sam pacjent zwykle postrzega jako bezsensowne i niepotrzebne, lecz pomimo tego nie znajduje w sobie siły, aby go zaprzestać, ponieważ zaprzestanie łączy się z nasileniem lęku.

Jeśli chodzi o częstotliwość występowania tego zaburzenia w społeczeństwie to szacuje, iż cierpi na nie

od dwóch do trzech procent społeczeństwa i można powiedzieć, że tendencja jego występowania jest rosnąca. Początki mogą pojawić się na każdym etapie życia, także w okresie dziecięcym i nastoletnim.

Diagnoza zaburzeń obsesyjno-kompulsywnych bywa problematyczna. Po pierwsze dlatego, że osoby na nie cierpiące z różnych powodów nie zgłaszają się po pomoc do psychologa czy psychiatry. W przypadku dzieci jest ono często mylone z ADHD, czyli zespołem nadpobudliwości psychoruchowej. Ponadto zaburzenie to występuje często razem z innymi zaburzeniami takimi jak depresja, zaburzenia odżywiania, zaburzenia lękowe, choroba afektywna dwubiegunowa, uzależnienie od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych.

Jednym z najważniejszych procesów leczenia jest edukacja zarówno osoby cierpiącej na zaburzenie obsesyjno-kompulsywne, jak też i jej rodziny. Psychoterapia jest także ważnym elementem leczenia. W szczególności psychoterapia w nurcie poznawczo-behawioralnym, gdzie pacjentowi pomaga się w akceptacji i nabraniu dystansu do natrętnych myśli, wypracowaniu sposobów jak modyfikować ich rolę i znaczenie, oraz uświadamianiu, iż nie trzeba działać pod ich dyktando. W niektórych przypadkach psychoterapia łączona jest z podawaniem leków z grupy selektywnych inhibitorów wychwytu zwrotnego serotoniny.

ALEKSANDRA SZEWCZYK
PSYCHOLOG

Doradztwo psychologiczne dla osób w kryzysie

- problemy w związkach, relacjach z bliskimi, samotność
- praca indywidualna i grupowa z osobami dorosłymi oraz z dziećmi
- problemy z emocjami, stresem, nerwica, depresja

Gabinet: Gitschotellei 152/4, 2600 Berchem
E-mail: aleksandra7676@hotmail.com
GSM 0486 76 05 98

Spod Husarskiego Skrzydła

Batalion „Krwawe Koszule”

8 Batalion Strzelców, który był częścią składową 1 Polskiej Dywizji Pancernej, liczył około 40 oficerów i 800 szeregowych.

plk Roman Nowaczyński
Foto: kolekcja prywatna

Nazwa „Krwawe Koszule” wywodzi się od dowódcy plk Aleksandra Nowaczyńskiego, który w walce o wzgórze 159 został ugodzony odłamkiem granatu w policzek. Obok ранego przejeżdżali żołnierze kanadyjscy. Widząc mocno zakrwawioną koszulę pułkownika, jeden z nich krzyknął: what a bloody shirt – jaka krwawa koszula! Od tej pory 8 Batalion nieoficjalnie zostaje nazwany Batalionem „Krwawych Koszul”.

Żołnierze batalionu natychmiast postanowili nosić czerwone szaliki na wzór harcerski. Dla każdego z nich wielkim honorem było, aby swój pierwszy szalik wykonać ze zdobyczej czerwonej hitlerowskiej flagi, którą cięto na pasy i dzielono między sobą.

Batalion „Krwawe Koszule” bierze udział w walkach pod Faleise, Chambois, Mont

Ormel, gdzie w bardzo ciężkich starciach z wrogiem ponosi dotkliwe straty.

29 sierpnia 1944 roku od godzin wieczornych batalion podjął marsz i pościg w ramach 10 BKPanc., maszerującej w siłach głównych dywizji. Walczy w Belgii o wyzwolenie Ypres, Tielt, Gandawy, oraz miejscowości na pograniczu belgijsko-holenderskim.

Batalion walczy również o wyzwolenie holenderskiego miasta Breda. Po kilku dniach oblężenia, gdzie na ulicach czasami dochodziło nawet do walk wręcz, miasto zostaje zdobyte. Mieszkańcy Bredy świętują zwycięstwo, wszędzie w oknach widać napisy „Dziękujemy Wam Polacy”.

Krwawe koszule walczą do końca, dochodzą do Wilhelmshaven i tam kończy się szlak bojowy dzielnych piechurów. W 1947 roku batalion zostaje rozwiązany.

W trakcie walk we Francji, Belgii, Holandii i na terenie Niemiec z szeregow batalionu poległo 187 żołnierzy, 632 zostało rannych, a 6 zaginęło. Jako zniszczone utracono 31 pojazdów gąsienicowych, 1 działo, 22 motocykle. Wzięto do niewoli 2915 jeńców.

Po zakończeniu wojny dowódca 8 batalionu pułkownik Nowaczyński wraca do swojej ukochanej ojczyzny. Osiedla się w Szczecinie i tam sprowadza swoją rodzinę. Składa podanie o przyjęcie do armii, lecz zostaje skwalifikowany przez

Przy grobie plk Nowaczyńskiego: pośrodku syn pułkownika, kapitan żeglugi handlowej Roman Nowaczyński. W prawym górnym rogu grobu widoczna odznaka rozpoznawcza 1 Polskiej Dywizji Pancernej. Foto: kolekcja prywatna

Szlak bojowy 1PDP, foto: Wikipedia

polskie władze komunistyczne jako osoba niepożądana i niebezpieczna, co wiąże się z przykrymi konsekwencjami.

W Szczecinie zaczyna swoją działalność na rzecz kombatanów, wstępuje do ZBoWID, zakłada koło Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie, któremu prezesuje przez 15 lat. Organizuje uroczystości rocznicowe, odwiedza szkoły, gdzie szerzy wiedzę o wkładzie oręża polskiego w zwycięstwo w II wojnie światowej na wszystkich jej frontach. Wyjeżdża na obchody rocznicowe poza granice kraju, odwiedza miejsca walk 8 batalionu. Mocno wpisuje się w krajobraz Szczecina. Jest tu postacią powszechnie znaną i szanowaną. Pełni szereg funkcji honorowych.

Płk Nowaczyński umiera w 1990 roku w Szczecinie i tam zostaje pochowany. Żegnają go kombatanzi, przyjaciele i towarzysze broni.

Pochylony nad trumną pułkownika kapelan mówił: „Stoimy na tym cmentarzu wśród tysięcy mogił podobnych do siebie. Ta mogiła, nad którą stoimy,

jest inna: spoczął w niej strudzony i zasłużony Żołnierz Polski. Żołnierze ci w trudzie, bólu i mozołach torowali naszemu narodowi drogę do wolności. Odchodząc pozostawili po sobie bezcenny ideowy spadek, który stał się testamentem dla następnych pokoleń, który łączył ponurą przeszłość i teraźniejszość z przyszłością. Dzięki tym bohaterom walka o wolność nigdy nie była zakrzepłą kartą naszej historii, żyła w tradycji rodzinnego domu, żyła w bliznach żywych ludzi, żyła w widmach mordowanych patriotów, co stawały już u kołyski młodych pokoleń wzywając je do czynu, do walki”.

Pułkownik Nowaczyński został odznaczony między innymi:

• **Krzyżem Srebrnym orderu Virtuti Militari klasy V.**

Order Virtuti Militari jest najwyższym polskim odznaczeniem wojennym nadawanym za wybitne zasługi bojowe. Ustanowiony został przez króla Stanisława Augusta Poniatowskiego 22 czerwca 1792 roku dla uczczenia zwycięstwa w bitwie pod Zielenicami po

rozpoczęciu wojny polsko-rosyjskiej przeciwko interwencji Imperium Rosyjskiego i konfederacji targowickiej, a w obronie Konstytucji 3 Maja.

• **Krzyżem Walecznych, trzykrotnie.**

Odnaczenie to ustanowiono w 1920 roku dla nagrodzenia czynów męstwa i odwagi wykazanych w boju przez oficerów, podoficerów i szeregowców.

• **Krzyżem Niepodległości**

Ustanowionym wraz z Medalem Niepodległości rozporządzeniem prezydenta Rzeczypospolitej z 29 października 1930 r. w celu uhonorowania osób, które zasłużyły się czynnie dla niepodległości Polski w okresie przed wojną światową lub podczas jej trwania oraz w okresie walk orężnych polskich w latach 1918-1921 z wyjątkiem wojny polsko-rosyjskiej na terenie Polski.

• **Oraz wieloma odznaczeniami brytyjskimi, francuskimi i holenderskimi.**

Płk Aleksander Nowaczyński – Żołnierz obu wojen światowych, spełnił swoje najskrytsze marzenie: został Żołnierzem Polskim, walczył o wolną i niepodległą Polskę. – I wykonał to zadanie wzorowo!!!

14 kwietnia 2023 roku na cmentarzu centralnym w Szczecinie odbyła się uroczystość uhonorowania grobu płk. Nowaczyńskiego Odznaką Rozpoznawczą Pierwszej Polskiej Dywizji Pancernej.

Chwała Bohaterom!!!

Wojciech Romaniak

Daskalia – czyli co to takiego?

CENTRUM KULTURY I JĘZYKA POLSKIEGO w LEUVEN – DASKALIA (nazwa pochodzi z greki daskalos, co oznacza „nauczyciel”) to organizacja non-profit (NGO) zarządzana przez kolektyw z różnych środowisk polonijnych zwany Walnym Zgromadzeniem.

Centrum istnieje od 2013r. i powstało z potrzeby organizowania wspólnych projektów oświatowo-kulturalnych w zróżnicowanej społeczności polonijnej w Leuven. Głównym celem organizacji jest pokonywanie wszelkich barier kulturowych i językowych poprzez udział w projektach kulturalnych i edukacyjnych oraz dbanie o pozytywny wizerunek Polski i Polaków w społeczności lokalnej poprzez dialog międzykulturowy. Centrum Kultury i Języka Polskiego – Daskalia działa ponad podziałami politycznymi, religijnymi czy społecznymi, aby dotrzeć do wszystkich nie pomijając nikogo.

Głównym obszarem działalności Centrum Kultury i Języka Polskiego – Daskalia jest rozwijający się nieustannie, od 10 lat, projekt edukacyjny – **Polska Szkoła im. Marii Skłodowskiej-Curie w Leuven**:

➤ Oddział przedszkolny (od 3 roku do 6 lat)

- ✓ zajęcia z zakresu dziecięcej literatury,
- ✓ zajęcia plastyczne i rytmiczne (NOWOŚĆ – YOGA dla maluchów),
- ✓ komunikacja społeczna,
- ✓ edukacja polonistyczna.

➤ Szkoła podstawowa (7-16 lat)

- ✓ edukacja polonistyczna,
- ✓ komunikacja społeczna,
- ✓ historia Polski z elementami geografii.

Polska Szkoła im. Marii Skłodowskiej-Curie w Leuven prowadzi zajęcia w środy – 14.00-18.00 lub soboty – 10.00-14.00 (ok. 33 spotkań w roku szkolnym, 5 jednostek lekcyjnych).

Polska Szkoła im. Marii Skłodowskiej-Curie w Leuven wynajmuje lokale w dogodnie położonym budynku szkolnym – Ter Bank Heverlee otoczonym pięknym ogrodem z dużym placem zabaw!

Polska Szkoła im. Marii Skłodowskiej-Curie w Leuven współpracuje z dyplomowaną kadrą pedagogiczną (polonistami, nauczycielami pedagogiki zintegrowanej, nauczycielami wychowania wczesnoszkolnego lub przedszkolnego, z lingwistami oraz politologami).

Polska Szkoła im. Marii Skłodowskiej-Curie w Leuven promuje naukę poprzez pozytywne motywowanie oraz indywidualne podejście do każdego ucznia.

Polska Szkoła im. Marii Skłodowskiej-Curie w Leuven korzysta ze sprawdzonych metod dydaktycznych oraz z projektów polonijnych we współpracy z Polonią na całym świecie.

Polska Szkoła im. Marii Skłodowskiej-Curie w Leuven gwarantuje przyjazną atmosferę oraz zaangażowanie przy projektach.

Polska Szkoła im. Marii Skłodowskiej-Curie w Leuven posiada dobrze zaopatrzoną szkolną bibliotekę dostępną dla każdego ucznia.

POLSKA SZKOŁA W LEUVEN

IM. MARII SKŁODOWSKIEJ-CURIE

ZAPISY 2023-2024

ŚRODA 14-18 | SOBOTA 10-14

FORMULARZ ZAPISOWY

FORMULARZ ZAPISOWY

PRZEDSZKOLE

2.5-5/6 LAT

ZERÓWKA

5-6 LAT

SZKOŁA

OD 7-16 LAT

WWW.DASKALIA.EU

TERVUURSTEENWEG 295
LEUVEN-HEVERLEE

(wejscie od Celestijnenlaan 10
niebieska bramka)

0486 23 14 32

Edukacja finansowa dzieci

Kwestia pieniędzy jest ważnym dla dzieci elementem wychowania, który pozwala na rozwijanie umiejętności związanych z zarządzaniem finansami, oszczędzaniem oraz inwestowaniem.

Edukacja finansowa powinna być dostosowana do wieku i stopnia rozwoju dziecka. Młodsze mogą uczyć się podstawowych pojęć związanych z pieniędzmi, np. rozpoznawania różnych nominałów czy zasad ich wykorzystywania. Starsze dzieci mogą przyswajać bardziej skomplikowane kwestie, jak giełda czy inwestowanie. Ważne, aby edukacja ta była prowadzona w sposób interaktywny i zabawny, aby zachęcić dzieci do nauki i rozwijania nabytych umiejętności. Oto kilka kluczowych tematów:

Nauka oszczędzania. Dzieci powinny wiedzieć, że pieniądze „nie rosną na drzewach” czy „nie wypadają ze ścian”. Warto nauczyć dzieci, jak oszczędzać pieniądze, jakie z tego wynikają korzyści na bliższą i dalszą przyszłość, np. możliwość zakupu droższego przedmiotu lub zrealizowania wymarzonej podróży. Dziecko powinno zrozumieć, że każda złotówka może być spożytkowana na różne sposoby i że warto się zastanowić, na co ją przeznaczyć. Można np. zaproponować dziecku założenie prywatnej skarbonki, w której będzie odkładać część swojego kieszonkowego lub pieniędzy otrzymanych w prezencie.

Można też zachęcić je do założenia własnego oszczędnościowego konta bankowego, gdzie będzie mogło przechowywać swoje oszczędności i zobaczyć, jak pieniądze rosną z biegiem czasu.

Warto uczyć dziecko, jak znaleźć równowagę między oszczędzaniem i czerpaniem przyjemności z życia, oraz jak podejmować mądre decyzje finansowe, które przyniosą korzyści w przyszłości. Pieniądze nie są bowiem najważniejsze

i nie powinny być celem samym w sobie, ale są jednym z ważnych elementów funkcjonowania w społeczeństwie.

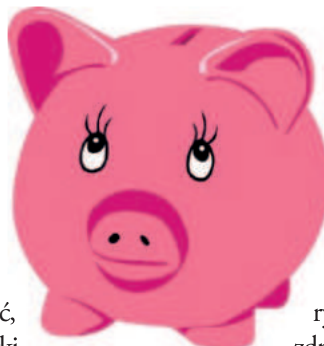
Planowanie budżetu.

Dziecko powinno wiedzieć, jakie są podstawowe wydatki w domu i ile można wydać na rzeczy przyjemnościowe. Uczmy je, jakie koszty ponosi rodzina, jak planować budżet i jak kontrolować swoje wydatki; jakie wydatki są stałe, a jakie zmienne. W ten sposób zrozumie, jak ważne jest kontrolowanie wydatków i szukanie oszczędności. Warto również pokazywać, jak działa karta płatnicza, oraz jak korzystać z bankowości internetowej.

Dziecko powinno umieć kontrolować i planować swoje wydatki, porównywać ceny różnych produktów. W ten sposób uczy się szacunku dla pieniędzy oraz jak wybierać produkty, które są dla niego ważne i warte zapłaconej kwoty.

Nauka inwestowania. Choć to zagadnienie jest bardziej skomplikowane, warto zacząć od pojęć takich jak akcje, obligacje czy fundusze inwestycyjne. W zależności od wieku warto wprowadzać dzieci w świat inwestycji i pokazywać, jak działa giełda, czy jakie są różne sposoby inwestowania pieniędzy. Można pokazać starszemu dziecku, jakie są ryzyka i korzyści z inwestowania, jakie są najlepsze strategie inwestycyjne.

Kredytowanie – warto omówić z dzieckiem, czym jest kredyt i jakie są związane z nim koszty, że kredyt to pożyczka, którą trzeba oddać wraz z odsetkami.

Zabezpieczanie przyszłości – pomówmy też, jakie są sposoby na zabezpieczenie przyszłości finansowej, np. poprzez oszczędzanie na emeryturę czy ubezpieczenie zdrowia.

Jak można uczyć dzieci o pieniądzu:

1 Gry edukacyjne – istnieje wiele gier planszowych, komputerowych i mobilnych, które pomagają dzieciom uczyć się w sposób interaktywny, angażujący i zabawny w różnych dziedzinach, także o pieniądzu.

2 Przykłady z życia codziennego – warto korzystać z sytuacji takich jak zakupy w sklepie czy wizyta w banku, aby pokazywać dziecku różne aspekty związane z pieniędzmi.

3 Zadania domowe – np. prowadzenie domowego budżetu lub prowadzenie dziennika wydatków pomagają dziecku zrozumieć, jak kontrolować wydatki i oszczędzać pieniądze.

4 Konkursy i nagrody – np. dla dziecka, które najlepiej oszczędzało pieniądze lub znalazło najlepsze sposoby inwestowania – mogą być motywujące i zachęcające.

5 Wspólne cele – warto zachęcać dziecko do oszczędzania i inwestowania poprzez wspólne cele np. na wymarzony rower czy wyjazd na wakacje. Dziecko wtedy widzi konkretny cel oszczędzania, co może motywować je do dalszej pracy.

6 Przykład rodziców – rodzice są dla dziecka najważniejszymi wzorca-

mi, dlatego warto aby pokazywali, jak zarządzają swoimi pieniędzmi, jak planują budżet i jakie wybory inwestycyjne podejmują.

Kieszonkowe

Decyzja, kiedy zacząć dawać dziecku kieszonkowe, jest zależna od rodziców, ich indywidualnych preferencji i sytuacji finansowej. Poniżej przedstawiam kilka wskazówek, które mogą pomóc w podjęciu tej decyzji:

1 Wiek dziecka: Zazwyczaj dzieci zaczynają otrzymywać kieszonkowe w wieku około 6-8 lat, kiedy zaczynają rozumieć pojęcie pieniądza i są w stanie zacząć z niego korzystać. Oczywiście, wiek ten może się różnić w zależności od indywidualnego rozwoju dziecka.

2 Wielkość kieszonkowego: ta decyzja powinna być uzależniona od indywidualnych preferencji rodziców i

sytuacji finansowej. Niektórzy preferują niewielką kwotę, która pozwoli dziecku na zakup drobnych rzeczy, podczas gdy inni decydują się na większe kwoty, które dziecko może oszczędzać lub wykorzystać na większe zakupy.

3 Forma kieszonkowego: może być wypłacane gotówką lub przypisane do karty. Gotówka jest łatwiejsza do kontrolowania, ale nie zawsze jest bezpieczna. Karta może być bardziej bezpieczna, ale wymaga więcej kontroli i nadzoru ze strony rodziców.

4 Co można kupić za kieszonkowe: dzieci powinny być świadome, co mogą kupić i jakie są ich obowiązki finansowe. W zależności od preferencji rodziców kieszonkowe może być przeznaczone na drobne zakupy, ale także na oszczędzanie lub pomoc w domowych obowiązkach.

5 Zasady i granice: rodzice powinni wyznaczyć jasne zasady i granice dotyczące kieszonkowego. Dziecko musi

wiedzieć, kiedy dostaje kieszonkowe i w jakiej kwocie, jakie są jego obowiązki, jakie są zasady oszczędzania i jakie będą konsekwencje złamania zasad.

Podsumowując, edukacja finansowa nie powinna być jednorazową lekcją. To długi proces, który wymaga cierpliwości i zaangażowania. Jednakże wiedza związana z zarządzaniem pieniędzmi jest niezwykle ważna dla przyszłości każdego człowieka. Dla dzieci to ważny temat, który powinien być uwzględniany w programie nauczania i rozwijany w sposób ciągły.

Młody człowiek powinien mieć możliwość praktykowania i stosowania nabytych umiejętności na co dzień. Warto więc włączyć dziecko w prowadzenie domowego budżetu czy podejmowanie decyzji dotyczących wydatków w codziennym życiu.

Aleksandra Dobiecka

U nas pracujesz z uśmiechem!

Lubisz wykonywać **prace domowe**?
Cechuje Cię sumienność i staranność?

Dołącz do nas!

Pracuj w zaufanej i stabilnej firmie.

Już od 11 lat oferujemy:

- ✓ **Korzystne warunki pracy**
- ✓ **Grafik według Twoich potrzeb**
- ✓ **Wzajemny szacunek i zaufanie**
- ✓ **Dobre samopoczucie**
- ✓ **Pomoc i domową atmosferę**
- ✓ **Dbłość o to co ważne**
- ✓ **Pogawędkę przy kawie i uśmiech**

Mieszkasz w regionie **Gent – Wetteren – Merelbeke – De Pinte – Deinze – Nazareth – Gavere – Waregem....**

**Zadzwoń, przekonaj się
i pracuj od jutra z uśmiechem!**

CZY WIESZ ŻE:

- Czeki elektroniczne rejestrujemy za Ciebie.
- **Zrelaksuj się po pracy.**
- Czeki papierowe oddajesz wtedy, kiedy **Tobie najlepiej pasuje.**
- Twój grafik jest zawsze dostępny przez **aplikację.**
- **Każdemu dajemy szansę.**
Przyjmujemy również osoby bez własnych klientów.

PONADTO ZAPEWNIAMY:

- Kompetentną i uśmiechniętą **obsługę w języku polskim.**
- Drobne tłumaczenia (przysięgłe) **za darmo.**
- Poprawne i wierzytelne informacje.
- Pomoc administracyjną.

Miło będzie Ciebie poznać !
Jolanta, Katelijjn, Sylwia i Manuela

Dowiedz się szczegółów

0465 08 86 07

www.polishathome.be

Biurowo:

Sint-Denijslaan 3 bus 202, 9000 Gent

0478 78 77 77 • 09 292 75 21

info@polishathome.be

10 nowości w Twoim zeznaniu podatkowym 2023 r.

Wiek, nadgodziny, separacja faktyczna, emeryci, punkty ładowania samochodów elektrycznych...

Zeznanie podatkowe rok 2023 – kilka ważnych zmian.

Od tego roku charakter dochodów i złożoność zeznania podatkowego będą decydować o okresie, w jakim Ty lub Twój księgowy będziecie mogli złożyć Twoje zeznanie podatkowe.

W tym roku dodano dwanaście kodów, w przeciwieństwie do ośmiu, które zostały usunięte, czyli jest różnica czterech dodatkowych kodów. „Deklaracja dla Regionu Walonii ma teraz 849 kodów, w porównaniu do 843 dla Regionu Flamandzkiego i 830 w Brukseli”, (Eric Ducoeur, ekspert ds. podatków i treści).

1. Wiek zamiast płci

Do tej pory w przypadku wspólnego zeznania (małżonkowie i legalni konkubenci) mężczyzna musiał wypełniać lewą kolumnę, a kobieta prawą. FPS Finance położył kres tej zdecydowanej kolejności i zastąpił ją kryterium wieku. Od tej pory „najstarsza osoba będzie wypełniać lewą kolumnę (kody zaczynające się od 1 lub 3), a najmłodsza – prawą (kody zaczynające się od 2 lub 4)”.

Zmiana ta dotyczy nie mniej niż 538 180 deklaracji, czyli 23% wszystkich podlegających opodatkowaniu na świecie.

2. Nowe terminy

Od tego roku rodzaj dochodu i stopień skomplikowania zeznania podatkowego będzie decydował o terminie złożenia zeznania podatkowego przez Ciebie lub Twojego pełnomocnika (księgowego itp.).

W przypadku zeznań niezłożonych obowiązują daty 30 czerwca i 15 lipca, odpowiednio dla zeznań papierowych i zeznań za pośrednictwem Tax-on-web, zarówno dla obywateli, jak i pełnomocników.

Aby deklaracja została uznana za złożoną, „musi zawierać jeden lub więcej z następujących dochodów: zyski i/lub zarobki; i/lub wynagrodzenie dyrektorów spółek; i/lub wynagrodzenie małżonków

współpracujących (prawnych konkubentów); i/lub zagraniczne dochody zawodowe”.

3. Separacja faktyczna

Od 2023 roku podatnicy, którzy są w faktycznej separacji, ale nadal pozostają w związku małżeńskim lub prawnym konkubinacie (czyli nie są „rozwiezieni” lub nie zakończyli legalnego konkubinatu), muszą zaznaczyć pole „w faktycznej separacji”, ale także pole „w związku małżeńskim lub prawnym konkubinacie”.

„Za rok faktycznej separacji osoba, będąca w związku małżeńskim lub prawnie w konkubinacie, jest nadal opodatkowana wspólnie”.

4. Zwolnione z podatku godziny nadliczbowe

Dobrowolne nadgodziny (bez dodatków) do 120 godzin w 2022 r. są zwolnione z podatku, podobnie jak w 2020 i 2021 roku. Zwolnienie to zostało wstecznie rozszerzone na nadgodziny przepracowane w sektorze publicznym.

5. Nadgodziny uprawniające do obniżenia podatku

Godziny nadliczbowe z dodatkiem do wynagrodzenia w wysokości 20%, 50% lub 100% nie podlegają zwolnieniu, ale dają prawo do obniżenia podatku.

„Obniżka jest ograniczona do 360 godzin (sektor horeca) lub 180 godzin

(pozostałe sektory) za nadgodziny przepracowane w 2022 roku” – (Jef Wellens, ekspert podatkowy w Wolters Kluwer).

6. Emeryci w sektorze opieki

Ustawa z 20 listopada 2022 roku miała zachęcić emerytów do czasowej pracy w sektorze ochrony zdrowia, który cierpi na poważny niedobór pracowników.

Osoby, które pracowały w okresie od 1 lipca 2022 r. do 31 grudnia 2022 r., będą „opodatkowane od wypłaconego im w 2022 r. wynagrodzenia według odrębnej stawki 33%, chyba że opodatkowanie według stawki ogólnej jest korzystniejsze” – mówi ekspert.

7. Tax shelter (covid)

W celu wsparcia PME, znajdujących się w trudnej sytuacji podczas pandemii, osoby fizyczne, które zainwestowały w te firmy w 2020 i 2021 roku, mogły skorzystać z obniżenia podatku. Jednak mając pandemię już za sobą, rząd zakończył ten rodzaj wsparcia podatkowego w zeszłym roku.

Jednak „część obniżki podatku za inwestycje dokonane w 2020 i/lub 2021 roku, która nie mogła zostać zrekompenzowana – z powodu niewystarczającego

zobowiązania podatkowego za te lata – nie przepada, ponieważ może zostać przeniesiona na jeden z kolejnych trzech lat” – wyjaśnia Eric Ducoeur.

8. Zrzeczenie się czynszu (covid)

Również w kontekście kryzysu zdrowotnego właściciel, który zrzekł się czynszu należnego od swojego najemcy – pod warunkiem, że była to firma, która została zmuszona do zaprzestania działalności w czasie pandemii – uzyskał obniżenie podatku.

Ponieważ środek ten nie został odnowiony po wrześniu 2021 roku, obniżka podatku zniknęła w X ramce zeznania za rok 2023.

9. Domowa stacja ładowania

„Choć pozycja K deklaracji w rubryce X nie uległa zmianie w zakresie ulgi podatkowej, dotyczącej wydatków związanych z instalacją elektrycznej stacji ładowania w domu, to ustawa z 20 listopada 2022 roku zwiększyła maksymalną kwotę wy-

datków, dającą prawo do ulgi podatkowej w 2022 roku, z 1500 euro do 1750 euro”.

Obniżka podatku wynosi maksymalnie 787,50 euro (1.750 euro x 45% stawka redukcyjna), podczas gdy wcześniej było to 675 euro.

10. Praca w stowarzyszeniu

„Pracownik stowarzyszenia jest zwykłym pracownikiem, który nie jest już związany ze stowarzyszeniem stowarzyszeniową umową o pracę, lecz zwykłą umową o pracę” (Jef Wellens – Ekspert podatkowy w Wolters Kluwer).

Istnieje jednak kilka ograniczeń. Dla sektora sportowego praca stowarzyszeniowa jest ograniczona do 450 godzin rocznie i 150 godzin na kwartał, z wyjątkiem trzeciego kwartału (lato), który jest ograniczony do 285 godzin. Dla sektora społeczno-kulturalnego limit wynosi 300 godzin rocznie i 100 godzin kwartalnie – z wyjątkiem trzeciego kwartału (letniego), który jest ograniczony do 190 godzin.

Małgorzata Wilk
Klinika Prawa przy EWSPA w
Brukseli
www.dompolskibxl.be

Źródło: lecho.be

EUROPEJSKA WYŻSZA SZKOŁA PRAWA I ADMINISTRACJI

STUDIUM ADMINISTRACJĘ EUROPEJSKĄ W BRUKSELI!

+48 697 305 309

rekrutacja@ewspa.edu.pl

www.rekrutacja.ewspa.edu.pl

KIERUNKI STUDIÓW

PRAWO LUB ADMINISTRACJA EUROPEJSKA Z MOŻLIWOŚCIĄ STUDIOWANIA W RAMACH ITS

INDYWIDUALNY TOK STUDIOWANIA

Począwszy od I semestru studiów Uczelnia stwarza możliwość podjęcia kształcenia w ramach Indywidualnego Toku Studiów, co potencjalnie może spowodować skrócenie czasu trwania studiów z 3 nawet do 2 lat! ITS umożliwia realizację 3 semestrów programowych w obrębie dwóch semestrów organizacyjnych w roku akademickim.

FILIA W BRUKSELI

Zdobądź praktyczną wiedzę i wkrocz na międzynarodowy rynek pracy wyprzedzając konkurencję

TRYB STUDIÓW

Studia I stopnia na kierunku Administracja Europejska są realizowane w trybie niestacjonarnym w formule distance learning. Program studiów jest realizowany w toku 6 semestrów. Absolwent uzyskuje tytuł zawodowy licencjata.

Badania ratujące życie, czyli nie bójmy się profilaktyki cz.2

Badanie moczu to proste nieinwazyjne badanie laboratoryjne. Umożliwia wczesne rozpoznanie niektórych chorób. Powinno być przeprowadzone raz w roku. Na podstawie pobranej próbki ocenia się m.in. barwę, przejrzystość, zapach, ciężar właściwy. Można uzyskać informacje o obecności białka, azotanów czy ciał ketonowych, co wskazuje na konkretne choroby.

Mętny mocz może być oznaką zapalenia dróg moczowych, obecności bakterii, grzybów, ropy lub zakażenia pasożytniczego. Wyższy ciężar właściwy może sugerować cukrzycę, a niższy niewydolność nerek. Zapach amoniaku czy wysokie pH jest oznaką infekcji dróg moczowych. Kwaśne pH sugeruje odnę płucnową. Obecność bilirubiny to informacja o niewydolności wątroby lub niedrożności dróg żółciowych. Obecność krwinek czerwonych może oznaczać marskość wątroby, gruźlicę lub uszkodzenie układu moczowego. Białko w moczu może sugerować białaczkę, stan przedrzucawkowy u kobiet w ciąży, zatrucie ołowiem lub rtęcią, kłębuszkowe zapalenie nerek, chorobę nowotworową.

Zestawy do domowego badania moczu – pojemnik jednorazowy (badanie ogólne moczu) lub sterylny (posiew moczu) – dostępne są w aptekach. Przed pobraniem próbki należy dokładnie umyć ręce, a następnie ująć cewki moczowej. Do pojemnika oddaje się mocz ze środkowego strumienia, na czczo zaraz po przebudzeniu. Mocz należy dostarczyć jak najszybciej do laboratorium, a gdy jest to niemożliwe, wstawić pojemnik do lodówki max na 2 godziny.

Badania stolca – jesteśmy w stanie wykryć stany zapalne jelita grubego i okrężnicy, zakażenia wirusowe i bakte-

ryjne oraz wrzodziejące zapalenie jelita grubego a także Chorobę Crohna. W tych chorobach występuje zwiększona ilość nabłonka i leukocytów. Natomiast obecność resztek pokarmowych może być oznaką zaburzenia trawienia, zapalenia trzustki czy żółtaczki mechanicznej. Marskość wątroby, zespół złego wchłaniania, przewlekłe zapalenie trzustki charakteryzuje obecność kwasów tłuszczowych i kryształków cholesterolu. Badanie kału pozwala też na wykrycie chorób wywołanych przez pasożyty w układzie pokarmowym dzieci i dorosłych: ameby, lamblie, owsiki, glisty, węgorz, tęgoryjec dwunastniczy, robaki płaskie (tasiemce, przywry). Badanie na krew utajoną jest jedną z metod wykrycia nowotworów jelita grubego. Próbkę powinna być wielkości orzecha włoskiego, a płynna próbka powinna mieć ok. 3 ml.

Cytologia wykonywana jest w celu wykrycia raka szyjki macicy w stadium

przedklinicznym czyli bezobjawowym i jest skierowana do kobiet między 25 a 60 rokiem życia. Pobranie próbki (raz na 3 lata) odbywa się u ginekologa. Dzięki cytologii można też wykryć brodawczaka ludzkiego HPV. Badanie najlepiej wykonać między 10 a 14 dniem cyklu.

Samobadanie piersi to bardzo ważne badanie

profilaktyczne w celu wczesnego wykrycia raka piersi. Powinno być robione regularnie, aby natychmiast wykryć ewentualne zmiany. Zalecane jest wykonywanie go od 3 do 5 dni po miesiączce. Samobadanie piersi składa się z dwóch etapów: oglądania i badania dotykowego. Stojąc przed lustrem sprawdzasz, czy nie ma zmian: koloru, wciągnięć kształtu oraz położenia piersi.

U kobiet do 40 r.ż. wskazane jest wykonywanie badania USG piersi raz na 3 lata. Po 40 roku życia powinno się wykonywać mammografię lub USG co 2 lata, a po 50 roku życia – co roku.

Samobadanie jąder pozwala na wczesne wykrycie raka i jego pokonanie. Rak jądra jest najczęstszy u młodych mężczyzn w wieku 20-39 lat, a zachorowalność w tej grupie wynosi aż 70%. Badanie powinno się przeprowadzać co miesiąc tak samo jak w przypadku samobada-

nia piersi u kobiet. Regularność badania pozwala na wykrycie najmniejszych nieprawidłowości w wyglądzie, kształcie czy budowie jąder. Raz na 3 lata powinien je zbadać lekarz. Badanie prostaty per rectum powinno być wykonywane minimum raz na 2 lata, po 50 roku życia raz na rok.

Kolonoskopia jest badaniem wewnętrznym ścian jelita grubego w celu m.in:

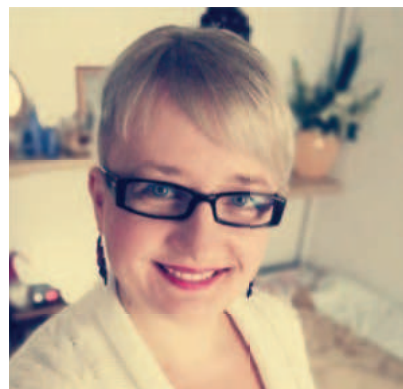
wykrycia zmian (polipów, które bez leczenia mogą przekształcić się w raka), diagnozowania wrzodziejącego zapalenia jelita grubego czy choroby Leśniowskiego-Crohna.

Istnieją inne badania, które mogą uratować Cię przed kalectwem czy chorobą: pomiar masy ciała, RTG klatki piersiowej, wyliczenie wskaźnika BMI, EKG. Pomiar ciśnienia tętniczego wykonuj raz na 3 lata, po 40 roku życia – raz do roku. Dzięki badaniu w porę wykryjesz zaburzenia serca, choroby klatki piersiowej w tym np. raka płuc. W porę zdiagnozujesz nadciśnienie tętnicze, które jest

często przyczyną udarów mózgu, a te nie raz prowadzą do trwałego inwalidztwa.

Bądź świadomy. Badaj się, aby zapobiegać chorobom, zanim pojawią się objawy.

Ewelina Szermińska,
magister pielęgniarstwa
AZ Rivierenland Rumst

ELLES POUR ELLES
CENTRUM SAMODOWCOWE

**ZAPRASZAMY NA
KRĘGI KOBIET**

ZAPISY POD ADRESEM EP.E.BRUKSELA@GMAIL.COM

KRĘGE ODBYWAJĄ SIĘ ONLINE W PONIEDZIAŁKI I WE WTOREKI.

WIĘCEJ INFORMACJI NA [HTTP://ELLESPPOURELLES.BE/KRERGE-KOBIET/](http://ELLESPPOURELLES.BE/KRERGE-KOBIET/)

JESTEŚ W PUŁAPCE?

**JEST
WYJŚCIE**

SKONTAKTUJ SIĘ Z
**ANONIMOWYMI
ALKOHOLIKAMI**

POLSKOJĘZYCZNA INFOLINIA
AA W BELGII
+32 484 931102

 Punkt Informacyjno-Kontaktowy
Polskojęzycznej Wspólnoty AA
w Holandii i Belgii

W naszym salonie oferujemy:

USŁUGI FRYZJERSKIE

koloryzacje, strzyżenie, balejaże,
odżywianie, botox, nanoplastia,
bioplastia, keratyna diamentowa,
olaplex, odnowa joico i wiele innych)

USŁUGI KOSMETYCZNE

dla kobiet, mężczyzn,
młodzieży i dzieci

studio
LAMOUR

Schoonheidssalon-Kapper-Nagels-Permanente make up

Usuwamy:

- ✓ niechciane makijaże permanentne (laserowe i nielaserowe)
- ✓ tatuaże
- ✓ blizny

Zajmujemy się również pigmentacją medyczną.

ZAPRASZAMY DO KONTAKTU!

 Studio Glamour
 2100 Deurne
Ter Rivierenlaan 8
 0468 25 83 71
0486 92 98 11

MAKIAŻ
PERMANENTNY
spod igły
mistrzyni Polski!
(2018 ROK)

W naszej ofercie znajdziecie m.in.:
kosmetykę twarzy i ciała,
PEDIKIUR kosmetyczny i medyczny,
MANIKIUR połączony z paznokciami żelowymi i hybrydą,
MASAŻE ciała i twarzy,
ZABIEGI odżywcze, oczyszczające, odmładzające

Książka na dziś

Biografię tej znakomitej i jednej z najpiękniejszych polskich aktorek czyta się jednym tchem, bowiem jej życie to gotowy scenariusz na film. Po przeczytaniu tej książki potwierdza się stara jak świat prawda, że „każdy ma w swoim życiu dobre i złe przeżycia”.

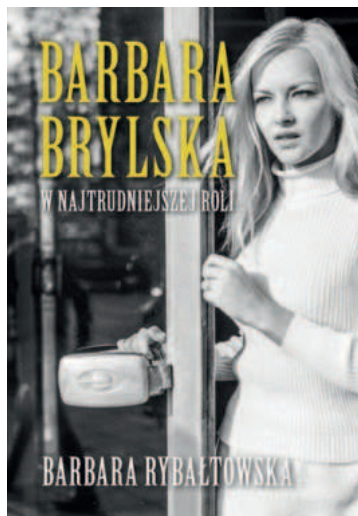
Jest to opowieść o życiu pełnym wielkich emocji, o marzeniach, o najważniejszych mężczyznach jej życia. O sukcesach, porażkach i o tragicznej śmierci ukochanej córki. Książka została wzbogacona o zdjęcia z filmoteki i prywatnego archiwum artystki.

Barbara Brylska, urodzona w 1941 roku w Skotnikach jest uważana za jedną z najwybitniejszych polskich aktorek powojennych i za jedną najpiękniejszych polskich aktorek wszechczasów. W latach 70. była obiektem pożądania mężczyzn i zazdrości kobiet. Nazywano ją polską Brigitte Bardot.

Popularność zdobyła już w czasie studiów wcielając się w postać Kamy w nominowanej do Oscara superprodukcji „Faraon”, reżyserowanej przez Jerzego Kawalerowicza. Światowa i polska premiera odbyła się 11 marca 1966 roku.

Jako urodziwa kapłanka musiała pojawić się w bardzo skąpym kostiumie. Widok półnagiej aktorki był w tamtych czasach w polskim kinie rzadkością. Kreacja przyniosła Brylskiej ogromną popularność i wyjazd na festiwal w Cannes, ale i sprawiła, że omal nie została wyrzucona z łódzkiej PWST.

Kolejnym sukcesem wschodzącej gwiazdy była słynna ekranizacja powieści

Henryka Sienkiewicza „Pan Wołodyjowski” w reżyserii Jerzego Hoffmana, gdzie zagrała Krzysię.

Największą popularność Brylska zdobyła poza granicami Polski. Dzięki roli Nadii Szewielowej w odznaczonym Nagrodą Państwową ZSRR romansie „Szczęśliwego Nowego Roku” aktorka zaczęła otrzymy-

wać propozycje występów w produkcjach rosyjskich, bułgarskich, niemieckich czy czeskosłowackich.

Pomimo sukcesów zawodowych, ogromnej sławy i tysięcy wiernych fanów, życie prywatne gwiazdy nie było usłane różami. Dwa nieudane małżeństwa, a następnie tragiczna śmierć córki, na zawsze odmieniły jej życie.

Los połączył dwie piękne i utalentowane aktorki Barbarę Brylską i Małgorzatę Braunek. Od młodości, poprzez urodzenie dzieci, aż po tragiczny wypadek samochodowy, spowodowany przez Xawerego – syna Małgorzaty, w którym ginie Basia Kosmal – córka Barbary Brylskiej.

Tego dnia córka aktorki wracała z Łodzi do Warszawy. Za kierownicą małego fiata siedział Xawery Żuławski. Choć droga była prosta, samochód wpadł w poślizg. Chłopak stracił panowanie i uderzył w drzewo. Basia zginęła na miejscu

z powodu obrażeń wewnętrznych.

W 2007 roku ukazała się uzupełniona i uaktualniona biografia Barbary Brylskiej, autorstwa Barbary Rybałtowskiej, dedykowana pamięci tragicznie zmarłej córce Basi Kosmal oraz młodszemu bratu Basi, Ludwikowi, pieszczośliwie nazywanemu przez wszystkich Dudą. – Żyję tylko dzięki niemu. Pamiętam jak tego feralnego dnia mówił do mnie: „Mamusi, żyj dla mnie!”. I żyję dla niego i dla swojego wnuka – opowiada Barbara Brylska.

Jak wspomina autorka książki: „Potem, gdy już uporządkowaliśmy grób, uległam mistyfikacji, wydało mi się, że jestem oto świadkiem kręcenia ponurego dramatu filmowego z Barbarą Brylską w roli głównej. Podczas powrotu do samochodu trzymałam ją mocno pod rękę, bo chwiała się z osłabienia i otumanienia środkami uspokajającymi. Szukałam słów, które potrafiłyby choć na chwilę złagodzić jej ból i wtedy nagle przyszło mi do głowy, żeby podjąć dawno zarzucony temat. – Słuchaj – powiedziałam – Może wyda ci się to nie w porę, ale chciałabym, żeby powstała książka o tobie”.

„Teraz nic już nie ma znaczenia... Albo... poczekaj... dobrze. Tylko musi być w tej książce dużo o Basi”.

Barbara Rybałtowska (ur. 1936) – piosenkarka, autorka tekstów piosenek, aktorka i malarka, pisarka, autorka wielu powieści i biografii.

Polecam,

Agnieszka Buniowska

Słowo o byle czym

Zawiłości tożsamości

Zastanawianie się nad tożsamością może nie być potrzebne, jeśli ktoś uważa, że ma ważniejsze rzeczy na głowie. Kiedy jednak do ciężaru rzeczy (które z natury rzeczy są materialne) dodać ciężar spraw (pozornie niematerialnych), to suma może być nie do udźwignięcia przez Ktosia z powodu miękkiego karku, z powodu ciągłego oglądania swoich butów, z powodu braku szerszej perspektywy, z powodu ustawicznego ukłonienia.

Zawracanie głowy może jednak Ktosiowi przynieść ulgę, dzięki zachęceniu do ruszenia głową w celu zniwelowania napięcia pomiędzy tym, co jest, a tym, co mu się wydaje, że jest. Czyli nie widzi żaluzji aluzji, bo nie zdjął żaluzji iluzji.

Po tym odświeżającym wstępie czas na potrząsanie rzeczywistością w celu sprawdzenia, co też z niej wypadnie – jeśli wypada nam w tych kilku akapitach potrząsać czymś tak istotnym. Zastrzegam, że brak słów: zawsze, wszędzie, wszyscy, wszystko itp. jest podyktowany tylko unikaniem uogólnień, które są drugim krokiem do piekła.

Najsam-pierw definicja

Słownik języka polskiego PWN – tożsamość to:

- w odniesieniu do pojedynczego człowieka: świadomość siebie.
- w odniesieniu do społeczności: świadomość wspólnych cech i poczucie jedności.

A więc świadomość jest istotna. Ktoś pozbawiony świadomości (czyli nieświadomy) może być tematem niezainteresowany, co można zwalić na kojący stukot kół wagonu widmo, jadącego z Okrągłego Zdrój do Kanciastego Znój. Chyba że dozna przebudzenia z powodu podskakiwania na dziurach, czyli niedoborze,

czyli brakach, czyli wyrwach w trakcie.

Jeśli jednak Szanownej Czytelniczki nie interesuje, co celebrytka ma po kolana, za kolana czy mini, może sobie wygooglować tożsamość i się zgłębić w zgłębianiu. Nie jest bowiem tajemnicą, że obecnie honor ludzkości w zakresie czytania ratują Panie. Panowie natomiast zastanawiają się, skąd Panie biorą czas na zgłębianie, podczas gdy ślizganie jest bardziej (por. nóżki kaczuśki).

Wtręt

Panie czytają jednak na własną zgubę, bo Panowie, owszem, interesują się Panią, jednak to zjawisko słabnie, gdyż Panowie zaczynają być onieśmieleni na polu zakresu horyzontów z powodu poszerzania horyzontów przez Panie.

W razie nagłej i niespodziewanej potrzeby podtrzymania adorowania i obiecywania, proponuję Pani, żeby wrzuciła Panu tekst np. „czy wiesz, mój ty Alfa, że żonie tego znanego podczas udzielania wywiadu urwało się zielone ramiączko przy niebieskiej sukience?”. Wtedy Pan

przestanie czuć się zagrożony w swojej horyzontalnej supremacji i skupi się bardziej na adorowaniu niż błędzeniu w meandrach intelektu. Może bowiem nie skumać, że Pani chodzi o bezguście w doborze kolorów, bo jego kręci, że się urwało i co było dalej. Ale jako dzentelmen rano puści panią przodem – niech się siłuje z drzwiami – żeby nie było, że ja się tutaj Paniom podlizuję.

Grunt

I tak niepostrzeżenie wdepnęliśmy na grząski grunt praktycznej strony zagadnienia, bo teoria sobie, a praktyka jest coraz bardziej zagmatwana z powodu rosnącej liczby teorii, co czasem wyłazi np. podczas meczów lub innych publicznych manifestacji różnorodności tożsamości.

Może to prowadzić do konfliktu, kiedy np. taki jeden stoi i wymachuje cechami

swojej tożsamości. Taki drugi odczuwa z tego powodu narastające napięcie, więc staje na palcach, żeby jego cechy były wywyższone, a tamte poniżone. Jeśli na tym się skończy, nie ma sprawy. Ale jeśli pada pytanie:

Skąd jesteś?

Może być sprawa, gdyż miejsce pochodzenia, a nawet samo pochodzenie albo łączy, albo dzieli, co zależy od szerokości świadomości tożsamości.

Nie zamierzam tutaj ranić niczyich uczuć wynikających z przynależności do tożsamości. W szczególności w teraźniejszości, choć zaszłości też bywają albo gwoździem programu, albo gwoździem do trumny dla uśmierzonej tolerancji, którą można pomylić z dobrocią, którą można pomylić ze słabością. – A kogo dzisiaj stać na słabość?

Na czym polega różnica pomiędzy tożsamością wynikającą z tego, kim ktoś jest, a tożsamością wynikającą z tego, kim ktoś nie jest?

Jest, albo nie jest, oto jest pytanie.

U źródła konfliktu czasem siedzi uświadomienie sobie, że np. tożsamość takiego jednego wynika z tego, kim on jest (kibicem drużyny Kanarków). Ten drugi ma problem, bo go wnerwia to, że ten pierwszy nie jest kibicem drużyny Wróbelków.

Stąd wniosek, że ten pierwszy ma tożsamość i radosną przynależność, a ten drugi ma przynależność i zszargane nerwy.

Oczywista oczywistość

Żeby tożsamość zaistniała, musi być coś, czym dana osoba (grupa) różni się od innych, czyli:

- ma pewne cechy, które sama uważa za przejaw własnej tożsamości (albo które inni uważają za przejaw jej tożsamości).
- nie ma pewnych cech, co wyklucza utożsamianie się z kimś, kto te cechy ma.

Dodajmy, że różnice wynikają z podziałów: np. ja to tego, ty tam tego, a on to wiesz. Nie? No. Podobnie jest z my-wy-oni.

Wznoszenie i opadanie

Do zwiększania małostkowości tożsamości potrzebne jest opadanie w hierarchii podziałów, co skutkuje kolejnymi konfliktami. W celu unikania konfliktów potrzebne jest wznoszenie w hierarchii podziałów. Np. jeśli kibice Kanarków i kibice Wróbelków wzniosą się na poziom miłośników sportu, konflikt znika. Jeśli natomiast miłośnicy sportu opadną, bo podzielą się na kibiców Kanarków i kibiców Wróbelków, konflikt się pojawia.

Czyli im więcej podziałów, tym więcej konfliktów na tle tożsamości. A gdzie dwóch się bije, tam trzeci tyje.

Jeśli komuś zależy na cudzych poglądach na temat jego tożsamości, to jedno. Jeśli natomiast nie dba o cudze opinie, będzie człowiekiem wolnym, jako rzecz Lao Tzu:

„Martw się, co inni ludzie o tobie myślą, a zawsze będziesz ich więźniem”.

Apocomito

Profesor Apocomito z kraju kwitnącej wiśni poddał badaniu powyższy wywód Lao Tzu z kraju niebiańskiego smoka. W tym celu podniósł upadłą kwestię tożsamości w życiu obywateli krajów gnijących waśni. Niedawno bowiem kwitnący blok zza żelaznej kurtyny brzydził się zgniłego Zachodu, bo zdrowych jabłek nie szuka się w koszu, lecz na drzewie,

choć niektóre owoce świeżości spadały do kosza pod gilotyną. Cóż, wtedy Nowe się rodziło, teraz już raczkuje, ale idzie Nowe.

Starsi a młodszy

Starsi (im starsi, tym bardziej) ponoć wyzbywają się tożsamości, żeby opuścić ten padół z zaszytymi kieszeniami i bez zbędnego nadbagażu. Powiedziano bowiem, że człowiek zabierze stąd tylko to, co uczynił drugiemu człowiekowi. Tak więc na wszelki wypadek starsi wznoszą się ku wyższej tożsamości – np. od nieludzki gangster do ludzki człowiek.

Młodzi (nie wszyscy) próbują poskładać siebie i swoją tożsamość z różnych cech i wzorów zachowań bohaterów HOP-ku... pardon, POP-kultury. Czyli opadają z poziomu wrodzonej tożsamości Człowiek do poziomu miks różnych cudzych tożsamości, gdyż przybijają sobie kolejne wynikające z podziałów cudze cechy. To ma się złożyć na akceptowalny wizerunek, który ów młody człowiek uważa za indywidualny i niepowtarzalny, co ma dać mu poczucie przynależności do grupy, jakąś dozę wewnętrznej stabilizacji a zarazem poczucie odrębności od otoczenia. A to ma się złożyć na poczucie bezpieczeństwa.

Cóż, temat tożsamości jest z rodzaju „im dalej w las, tym więcej drzew”. Ale żeby zobaczyć las, trzeba z niego wyjść.

Michał Nowacki

NIECH NASZA RODZINA

TWOJEJ RODZINIE WSKAŹE DROGĘ

☎ 0499/43.45.59

✉ david@palton.be

🌐 www.palton.be

📍 Handelslei 93, 2980 Zoersel

ŚLEDŹ MNIE
NA INSTAGRAMIE

BELGIJSKA FIRMA PRZEPROWADZKOWO TRANSPORTOWA Z ANTWERPII

przeprowadzki - windy - transport - magazyn do przechowywania

USŁUGI:

1. PRZEPROWADZKI OD A DO Z:

- z windami, ciężarówkami, pracownicy do pomocy (lub bez)
- dysponujemy 2 ciężarówkami do przeprowadzek 27m³ i 39m³, większa z windą, mniejsza bez windy
- koce, liny do mocowania, wózki
- opróżnianie domów po wyprowadzce, ze swoim kontenerem

2. WINDY

- dysponujemy 3 windami: od 1 do 10 piętra, w tym jedna na przyczepie 21m (wynajem na godzinę, dzień, tydzień, miesiąc)

3. TRANSPORT

- dostawa mebli ze sklepów do klienta, dostawa materiałów budowlanych, palety itd.

4. MAGAZYN DO WYNAJECIA

- wynajem miejsca w magazynie do przechowywania rzeczy, mebli - różne pojemności

DODATKOWE USŁUGI:

- demontaż i montaż mebli
- pakowanie - rozpakowywanie
- sprzedaż materiałów do przeprowadzek (pudełka, taśmy, koce, liny, wózki, itd)

TRANSPORT:

na terenie Belgii i pobliskich krajów oraz na różnego rodzaju imprezy: wesela, urodziny, spotkania, VIP, itd

- ☒ wymagane ubezpieczenia i atesty
- ☒ ubezpieczenie KBC
- ☒ staranności profesjonalizm
- ☒ 10 lat doświadczenia

Dołożymy wszelkich starań aby przeprowadzka do nowego mieszkania odbyła się bez stresu dla Ciebie.

Pamiętaj o pozwoleniu i znakach przeprowadzką!

Andrzej: +32 485/850.499

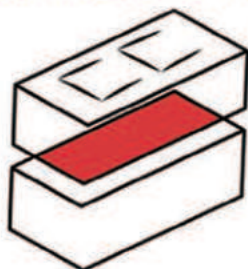
info@desaan.be, www.desaan.be

f desaan.verhuizingen

Ważne! Po dokonaniu rezerwacji można bezpłatnie zrezygnować do 24h przed

MATERIAŁY BUDOWLANE

oferujemy trwałe i wysokiej jakości materiały!

STUCKERS

BOUWMATERIALEN

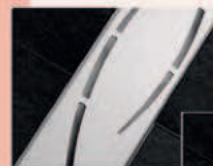

Od teraz mamy również płytki w swoim asortymencie!

Płytki matowe, z połyskiem, drewnopodobne oraz wiele więcej!

Dostępne w wymiarach 30x60cm, 45x45cm, 60x60cm, 60x120cm!

Ceny już od **€20,75incl. za m²!** Przy zakupie większej ilości oferujemy zniżki w wysokości **20-30%**

W ofercie posiadamy także odpływy liniowe łazienkowe, w wymiarach 500mm-900mm, różne wzory w tym odpływy pod płytki!

ZAPRASZAMY!

Chcesz dowiedzieć się więcej? Zajrzyj na naszego Facebooka! [/stuckers.bouwmaterialen](https://www.facebook.com/stuckers.bouwmaterialen)

Oferujemy również dowóz materiałów, zamówienia można składać mailowo lub telefonicznie.

KONTAKT:

kom. +32 468 17 04 56
mail stuckersbvba@gmail.com

[/stuckers.bouwmaterialen](https://www.facebook.com/stuckers.bouwmaterialen)

GODZINY OTWARCIA:

PON - PT 6:00 - 18:00
SOB 7:00 - 15:00

ADRES:

BOTERLAARBAAN 108
2100 DEURNE

perfectie @ home

Zatrudnia już ponad 1000 pracowników na terenie Belgii

OFERUJEMY:

Elastyczne godziny pracy i wynagrodzenie **ZAWSZE** na czas.
Zaufani i przeszkoleni pracownicy mówiący w różnych językach pomogą Ci ustalić grafik dostosowany do twoich potrzeb.

Ponadto otrzymasz u nas:

- elektroniczne bony żywnościowe za 8 euro
- wynagrodzenie za telefon
- ubrania do pracy: koszulki polo, fartuszki oraz buty
- wynagrodzenie za pranie ubrań
- zwrot kosztów transportu do klienta
- roczny abonament na de lijn
- pieniądze wakacyjne oraz roczną premię
- **HOSPITALIZATIEVERZEKERING** dla Ciebie i Twojej rodziny

Nasze biura:

Leon Stynenstraat 70, **Antwerpen**
Frans Van Heymbeecklaan 1, **Deurne**
Kapelstraat 25, **Hove**
Provinciale Steenweg 50, **Schelle**
Handelslei 106, **Zoersel**

antwerpen@perfectieathome.be
deurne@perfectieathome.be
hove@perfectieathome.be
schelle@perfectieathome.be
zoersel@perfectieathome.be